

N.F.S. Grundtvig *Sang-Værk til den Danske Kirke* [bind 2]

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.13, november 2018

Ændret i version 1.17 og 1.18, november 2021

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tilføjet punktkommentarer, indledning og tekstredigering i version 1.16, november 2020

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1839 og 1841 (SJ: 621)

Andre udgaver

VU *Værker i Udvalg* 10

GSV *Grundtvigs Sang-Værk* 2

Teksten er etableret af Else Riisager

Punktkommentarer, indledning og tekstredigering er skrevet af Else Riisager, redigeret af Jon Tafdrup og Vanja Thaulow

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning cand.mag. Jørgen Sørensen

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2026

[[A:I]]

Sang-Værk
til den
Danske Kirke

samlet og læmpet

af

Nik. Fred. Sev. Grundtvig
Præst.

Andet Binds første og andet Hefte.

Kjøbenhavn.
Trykt paa den Wahlske Boghandels Forlag,
hos C. Græbe & Søn.
1839-41.

[A:II] [A:III]

Register.

	Side
Abraham sad i Mamre Lund	89.
Da Moses ned ad Bjerget steg	171.
Da Soel gik ned i Banke	153.
Den Luft, hvori vi gaae	53.
Der gik en Hyrde og vogted Faar	126.
Der kom et Bud fra Himmerig	90.
Der laae en Stad paa Marken	189.
Der sad en Svend i det sorte Hul	113.
Der var en gammel Præste-Søn	1.
Ei uddøer den Godes Æt	69.
En Syndflod af Bøger	9.
Esau var en Skytte vild	98.
Et Paradis var Gosen	136.
Fra Afguders Altre slog Røgen i Sky	87.
Gud naade mig stakkels gamle Mand	121.
Gud planted en Have fra Øst til Vest	63.
Herren, som raader i Himmerig	47.
Hvad er det, vi skue	40.
Hører Seer-Skjaldens Ord	162.
Jehovah nedfoer fra det Høie	151.
[A:IV] Kain pløied rask i Vaar	67.
Kom, lad os prise de herlige Mænd	27.
Kom, lad os synge vor Herre en Sang	148.
Kong Balak han sendte sine ridende Bud	180.
Kong Pharao var en ugudelig Krop	123.
Lover Herren! paakalder hans Navn	132.

Moses var gammel, af Verdens Uro	160.
Naar Nat udvælder	72.
Ordet sig hviled	56.
Op ad Bjerg og ned i Dal	101.
Paa Sletten ved Euphrat i Asialand	86.
Pharao sidder i Høielofts-Sal	143.
Priser Herren, for Han er god	25.
Sara var død, i sin Eenlighed	93.
Solen er heed	105.
Som Solen oprinder morgenrød	147.
Som Ørnen sidder paa høien Hald	110.
Tag Bogen af den Engels Haand	5.
Thronen under Cherubimer	175.
Verden døde	13.
Ægypten var plaget saa saare	140.

[A:1]

Kirkegaarden. *)¹

¹

Ezech. 37.

No. 1.

¹ |VU:66|GSV:173 Der var en gammel Præste-Søn,
 I *Babels* gyldne Dage,
 Hans Sanger-Røst fandt Verden kiøn,
 Hans Ord var den til Plage,
 Men skøndt forstummet er hans Røst,
 Dog Herrens Folk end suger Trøst
 Af Ordets Billed-Stave.

² Han eenlig stod paa Foden reen
 I Seer-Land paa Slette,
 |GSV:174|Hvor trindt omkring af Dødning-Been
 Laae Dyngerne fuldtætte,
 Der rundt han gik af Aandens Drift
 Og stirred paa hver Dyng stivt,

- De Been var mosbegrøede.
- 3 Da lød det til ham: Moders Søn!
Kan disse Been oplives?
Og brat han svared: Herre skøn!
Du veed, om det kan gives.
Ja, sagde Røsten, prøv det dog!
Tag over Dyssen til dit Sprog!
Spaae Liv de Mosbegrøede!
- 4 |A:2| Da bøied han sig dybt til Jord,
Og raabde som han skulde:
Hør, Dødning-Been, *vor Herres Ord*:
Jeg giver Bod for Kulde,
|VU:67| Jer alle brat Jeg blæser paa,
Da røres I og sammen naae
Forbindes og beklædes;
- 5 Ja, Hud og Kiød og Sene-Baand
Er ei endnu det Hele,
I Kroppen Jeg indblæser Aand,
Da leve alle Dele,
Da kiende Mig de tørre Been
Og raabe ud: den Sag er reen,
Vor Drot er Dødens Bane!
- 6 Som sagt, saa gjort, ved Herrens Haand
De Been kom brat paa Fode,
Af Jordens Skiød med Liv og Aand
De mylrende opstode,
Som Herren bød, saa Aanden foer,
|GSV:175| Fra Øst og Vest, fra Syd og Nord,
Det Døde at oplive.
- 7 Saa paa den store *Kirkegaard*,
Engang i Morgenrøden,
Skal Herrens Folk med gode Kaar
Faae evig Bod for Døden,
Og derom taler Dag med Dag
Nu klarlig som en afgjort Sag
I den *Opstandnes* Rige!
- 8 |A:3| Tvi vorde dig, du Dødens Port!
Hilsæl, Guds Huus paa Klippe!
|VU:68| Jeg saae et Varsel godt og stort,
Et Tegn, som ei kan glippe,
Jeg saae det, hvor jeg sad i Løn
Og gik for Herrens Huus i Bøn,

Med *Biblen* for mit Øie!

- 9 Der er en lille Kirkegaard
For *Herrens Ord* i Støvet,
Der ligge de med bange Kaar,
Er Liv og Aand berøvet,
Der sove de alt som en Steen,
Er som en Rad af Dødning-Been
Nedlagt i Bogstav-Skriften!
- 10 |*GSV:176* Da lød det for mig: Moders Søn!
Kan disse Been oplives?
Og brat jeg svared: Herre skøn!
Du veed, om det kan gives.
Ja, sagde Røsten, prøv det dog!
Tag dristig til din Moders Sprog!
Spaae Liv de Mosbegroede!
- 11 Da bøied jeg mig dybt til Jord,
Og raabde som jeg skulde:
Kom Aand og blæs paa Herrens Ord,
Saa de faae Bod for Kulde,
Ja flyve i hinandens Favn,
Og staae saa op i *Jesu* Navn
Paa Menighedens Tunge!
- 12 |*A:4* Som skrevet staaer, i Ordets Grav
Det Ene fandt det Andet,
Og Ordet fandt sin Vandringsstav,
Nedlagt i Skygge-Landet,
Det skedte Alt af Herrens Aand,
Som Troen skar for Tungebaand,
Og Barnet igienfødte!
- 13 Ja, hvert et Ord, hvor dødt det laae
End paa Papiret længe,
|*VU:69* Som jeg bad Aanden blæse paa
Og Dødens Lænker sprænge,
Stod paa min Tunge op igien
Og hængde, som en gammel Ven,
Sig om min Hals og hulked!
- 14 Nu er saa vis som den var seet
Opstandelsen af Graven,
Thi nu det store Tegn er skeet
Til Liv i Dødning-Haven,
|*GSV:177* Paa Vinter stræng der fulgde Vaar,
I Aanden nu Guds Folk opstaaer,

Og Aand kan Støv oplive!

- 15 Hvor giennem attehundred Aar
Man Christi Kirke skued,
Vi nys kun saae en Kirkegaard,
Hvert Barne-Hjerte grued,
Men Snildhed var det af vor Drot,
Thi Død kun vorder klart til Spot,
Naar den af Seiren praler.
- 16 |A:5 End har paa Jord vi Herrens Grav,
Hvoraf, trods Dødens Lænker,
Opstaaer ved Herrens Vandringsstav
Hver Sjæl, sig der nedsænker,
Det gjælder Christi Menighed,
Af *Daaben*, før det Verden veed,
Opstaaer den seierkrandset!
- 17 Ja, Helveds Porte kom tilkort,
Trods alle Fiendens Rænker,
Den store Steen er væltet bort,
Og sprængt er Dødens Lænker;
Stat op, Guds Folk, Hans Hænders Værk!
Lad Verden see, vor Drot er stærk,
Almægtig vor *Gienløser!*

|GSV:V

Bibelen.

No. 2.²

- 1 Tag *Bogen* af den Engels Haand,
Der staaer saa høit begavet,
Som alt det *Timeliges* Aand,
Paa *Jorden* og paa *Havet!*
- 2 Saa Røsten lød til *Herrens Ven*
Om Skiænk af Engle-Haanden,
Saa lyder den til os igien,
Naar over os er *Aanden*.
- 3 |A:6 Med *Bogen* da fra Engle-Favn
Os kiendes Raad saa fage,

- Opæd du den i Herrens Navn
Alt som en Honning-Kage!
- 4 Da spaae du skal om Folkefærd,
Alt som en Seer sjunger,
Om Konger mange, fjern og nær,
Og saa om Folke-Tunger!
- 5 Saa tag, paa Kirke-Røstens Bud,
Det er paa Vink af Aanden,
Den Kirkebog, som tækkes Gud,
Tag den af Englehaanden!
- 6 **|GSV:VI**Og æd den op, som du kan bedst,
Paa Folke-Modersmaalet!
Da vorder du en dygtig Præst,
Som har fra Ingen stjaalet.
- 7 Da løsner sig dit Tungebaand,
Og dine Læber rødme,
Da lærer dig den *Hellig-Aand*
At smage Ordets Sødme.
- 8 Da spaaer du meer end selv du veed,
Om Tungemaal og Drotter,
Og om en salig Evighed,
Og ynker den som spotter.
- 9 Da paa hvert Bibelblad igien
Du spore kan Guds Finger,
|A:7Og mærker godt, at Skriftens Pen
Er gjort af Englevinger;
- 10 Thi paa dit Hjertes Tavle seer
Du Skriftræk himmelfagre,
Og Sjælen som med Pennefier
Paa Engleviis kan flagre;
- 11 Men aldrig det dig falder ind
At søge *Gud* i *Skriften*,
Og slaae den *Røst* i Veir og Vind,
Som øvede Bedriften.
- 12 At Herrens *Røst* fra *Bogen* kom,
Saa død og stum og stille,
Det lærer oplyst Christendom,
Var kun en Barnegrille,

- 13 | **GSV:VII** Og at vi i vort *eget Bryst*
Har Kirke-Moderskiødet,
Det er den *gamle Adams Røst*,
Som laver Aand af Kiødet,
- 14 Det er den gamle Sværmer-Drøm
paa Sommerfugle-Vinger,
Som bader sig i Luftens Strøm
Og leger med Guds Finger.
- 15 Hvor *Røsten lyder*, lytter du,
Ved *Badet* og ved *Bordet*,
Og jubler: Gudskeelov, endnu
Forstummed dog ei *Ordet!*
- 16 | **A:8**I Ordets Navn du tager op
Hvad Herren faldt af Munden,
Og Aanden over Issetop
Oplyser Hjertegrunden.
- 17 Hvert Bibel-Sprog, du kalder paa,
Som *Lazarus* sig hæver,
For igienløst paa Jord at gaae,
Som en Forklaret svæver!
- 18 I Lovsang bryder Tungen ud:
Hos mig har *Ordet* hjemme,
Og takket være Guders Gud,
Som gav til det mig Stemme!
- 19 Da bliver Munden aldrig tømt,
Da rystes ei af Ærmet,
For dig har alle Skjalde drømt
Og alle Viismænd sværmet.
- 20 | **GSV:VIII**Du Gud forstaaer kun *stykkeviis*,
Det nytter ei at prale,
Men derfor just, til Aandens Priis,
Er altid *ny* din Tale.
- 21 Det altid er den gamle Aand,
Men *Ham*, som aldrig graaner,
Det altid er Guds runde Haand,
Som ei sin Rigdom skaaner.
- 22 Det altid er det *samme Ord*,
Guds Ord, som Kiød er blevet,
A:9Men i dets Favn al Fylde boer,

Netop som der staaer skrevet.

- 23 Det altid er den samme Gud,
Den samme Himmel-Stige,
Det samme *Bad* og *Giæstebud*,
Det samme Himmerige;
- 24 Men Gud, vor Gud er Alt i Alt,
Hos Ham er godt at være,
Og hvem der med Ham holder Halvt,
Har Meer ei at begiære!
-

2

Aab. 10.

|GSV:VIII

No. 3.

- 1 En Syndflod af Bøger,
I Syd og i Nord,
Al Verden hjemsøger,
Som vrager Guds Ord,
Den tager fra Sjæle
Med Munden alt Mæle,
Med Aanden alt Liv!
- 2 |GSV:IX Da frelses paa Marken,
Da bjerges paa Fjeld,
Kun hvad der i *Arken*
Befinder sig vel,
Kun hvem det er givet
At stige paa Skibet,
Som Herren har bygt.
- 3 |A:10 Den *Ark* er Hans *Kirke*,
Som døde for os,
Os Liv at udvirke,
Al Helved til Trods,
Som sagt, saa Han gjorde,
Vor Styrmand om Borde
Er Livskildens Aand!
- 4 Paa Havet det vilde
Bor soelrette Steen,
Vor speilklare Kilde,

- Er altid kun *een*,
Er Evigheds-Ordet
Ved *Badet* og *Bordet*,
Er *Herren med os!*
- 5 I Klippen, i Kilden,
I *Ordet* med os,
Boer Aanden med Ilden,
Med Livet paa Trods,
Skøndt Øiet Ham savner,
Dog Øret Ham favner
Som Guddommens Røst!
- 6 Og aaben paa Bordet
Er *Bøgernes Bog*,
Ved den os paa *Ordet*
*|GSV:X*Gjør Livs-Aanden klog,
Til Kaasen paa Bølge
At fatte og følge
Og prise med Fryd!
- 7 *|A:11*Ja, himmelske Pave!
Alviishedens Aand!
Lær Du os at stave
Det Værk af din Haand,
Din *Dagbog* lyaaben,
Paa Veien fra *Daaben*
Til Faderens Huus!
- 8 Hvor herlig Du svæver,
Fra Dagrødes Gry,
Til Støvet sig hæver
Forklaret i Sky,
Du paa dine Vegne
Lod Smaafolk optegne
Med paaholden Pen!
- 9 Hvad Vei de maa vandre,
Som Du vil paa Jord
Til Lighed forandre
Med Faderens Ord,
Aftegnet, beskrevet,
I Psalmen og Brevet,
Har ogsaa din Haand!
- 10 Saa har Du os givet,
I *Skriften* saa prud,
En Dagbog for Livet

Paa Jorden i Gud,
Og over Guds Rige
Et Landkort tillige,
Som aldrig slaaer feil.

¹¹ |A:12|GSV:XI Kun din er Bedriften

Med levende Røst,
Men din er og *Skriften*
Til Lærdom og Trøst,
Saa, hvor den ei skattes,
Saa sikkert du fattes,
Som hvor *den* er *Alt!*

¹² Thi søge i Graven

Ei Herren vi nu,
Ei Aanden i Staven,
Ei Glæden i Gru,
Men glade i Aanden,
Med Skriften i Haanden,
Vi prise vor Drot!

¹³ Vi smile ad Spotten,

Og syngte paa Trods:
De Døde i Drotten
Skal leve med os,
I *Arken* os følge
Med Fryd over Bølge
Til Paradis-Havn!

Bibel-Historien.

|A:13 |GSV:XI

No. 4.

¹ Verden døde,

Tomt og øde,
Helled-Ørke,
Mulm og Mørke,
Skygge-Riget,
Verdens-Liget,
Vinter-Døgne,
Klipper nøgne,

|GSV:XII|Thusser kolde,
Sjunkne Trolde,
Døde Kræfter,
Værk derefter,
Engle faldt,
Virvar Alt!

² *Aanden* svæved

Over Vandet,
Brat sig hæved
Blomster-Landet,
Over Tue,
Havombæltet,
Himlens Bue,
Stjerne-Teltet,
Dronning-Stolen
I Løv-Hytten,
Konge-Solen,
Straale-Skytten,
Morgen-Gryet,
|A:14|Stjerne-Vrimlen,
Nyaars-Nyet,
Jorden, Himlen,
Lys og Liv!
Under Bue
Fugle-Choret,
Over Tue
Blomster-Floret,
Grønne Sale,
Bygt til Sange,
Bjerge, Dale,
Dyre-Gange,
Trindt om Lande
Dybe Vande,
Hvalens Leie,
Grav til Floder,
|GSV:XIII|Snekkens Veie,
Bølgens Moder,
Livbaand ægte,
Jordens Bælte,
Hvorom fægte
Luftens Helte,
Aalegaarden,
Rigt begavet,
Fiske-Hjorden,
Verdens-Havet,
Stort og skønt!

3 *Guddoms-Røsten,*
Løndoms-Lyden,
Vesten, Østen,
|A:15Norden, Syden,
Solen, Sivet,
Lyn og Torden,
Lyset, Livet,
Himlen, Jorden,
Som det vilde
Kraftens Kilde,
Som *Den* evned,
Skabernævned,
Krandsed, kroned
Storværk øvet,
Giennemtoned
Dronning-Støvet,
Og opstilled,
Klar som Guldet,
I Guds Billed,
Mand af Muldet,
Giennempustet
Af Guds-Aanden,
Kæmperustet
Med Konsthaanden,
|GSV:XIVSkænket Tunge
Til at tale,
Til at sjunge,
Til at male,
Til i Gaader,
Skjalde-Sange,
Paa fuldmange,
Sære Maader,
At afbilde,
Aabenbare,
|A:16Alt det Snilde,
Høie, Svare,
Som i Dybet,
Skjult for Krybet,
Selv sig giætter,
Alt udretter!
Kongebaaret,
Faverhaaret,
Som med Krone,
Mand skal throne,
Fiske, Fugle,
Jordens Kugle
Med dens Fylde,
Ham skal hylde,

Trindt fra Østen
Han skal byde,
Kun adlyde
Guddoms-Røsten,
Som hernelen
Værket kroner,
Støvets Eden
Giennemtoner,
Livet skænker,
Og advarer
Mod, bag Rænker,
Dødens Snarer,
|GSV:XVStøv bevæger,
Giennemfarer,
Styrker, kvæger,
Smelter, klarer,
Himmelsigner,
|A:17Til det lærer,
Hvad det ligner,
Hvad det bærer,
Til det skatter
Heelt og ganske,
Til det fatter,
Uden Vanske,
Skaber-Dyden,
Himmel-Trøsten,
Løndoms-Lyden,
Guddoms-Røsten,
Aande-Skibet,
Sjæle-Bordet,
Lyset, Livet,
Guddoms-Ordet,
Rigdoms-Dybet,
Sært at nævne,
Længst fra Krybet,
Evners Evne,
Fædres Fader,
Mødres Moder,
Aanders Mader,
Himles Poder,
Stammers, Bølgers,
Stærke, milde
Kræfters, Følgers
Rod og Kilde:
Guders Gud!

⁴ *Sjælen døde,*
Tomt og øde,

|A:18|GSV:XVISom i Ørke,

Mulm og Mørke,
Storværks-Liget,
Skygge-Riget,
Døde Kræfter,
Daad derefter,
Store Minder,
Dybe Toner,
Rosen-Kinder,
Drøm om Kroner,
Gude-Skygger,
Onde Vætter,
Som forjætter
Mester-Stykker:
Almagts-Senen,
Lykke-Fløiet,
Viisdoms-Stenen,
Guddoms-Øiet!
Slangen raader,
Blænder, blinder,
Sammenspinder
Urets Gaader,
Skaber, krandsler
Guder unge,
Uden Sandser,
Liv og Tunge,
Skaber, ynder
Løgn og Synder,
Alting lover
Kiødets Kryster,
Naar han vover

|A:19Hvad ham lyster:

Trods hver Stemme
Fra det Høie,
Dorsk at glemme
Lysets Øie,
|GSV:XVIIRetten, Eden,
Evigheden,
Leer ad Nøden,
Skænker Døden,
Udaad vover,
Jubler over:
Skyen buldrer,
Støvet smuldrer,
Hjertet brister,
Kronen mister,
Verdens Skaber
Æren taber!

Adam faldt,
Virvar Alt!

5 Aanden svæver
Over Vandet,
Brat sig hæver
Storværk andet!
Guddoms-Røsten
Klart udtoner
Hjerte-Trøsten:
Vor *Forsoner*,
Blandt Omskaarne,
Guds Eenbaarne,
|A:20Hjertens-Glæden,
Kvinde-Sæden,
Viisdoms Gaade,
Sandhed, Naade,
Slangen bundet,
Overvundet,
Støvets Hjerte,
Overilet,
Under Smerte
Sødt tilsmilet,
Bod for Brøde,
|GSV:XVIII*Liv af Døde!*
Klares, Skyer!
Rul ei, Torden!
Gud fornyer
Kiærlig Jorden!
Aanden siger:
Synk i Vandet!
Da opstiger
Støv det andet,
Fienden skyes,
Synden dødes,
Sjæl gienfødes,
Alt fornyes,
Flux opstige,
Under Sangen,
Billedlige,
Folke-Vangen,
Blomster-Tuen,
Havombæltet,
Himmel-Buen
|A:21Stjerneteltet,
Dronning-Stolen
I Løvhytten,
Konge-Solen,

Straale-Skytten,
Lyset, Livet,
Attergivet,
Trods Forliset,
Paradiset!
Adams-Kiødet
Tabde Aanden,
Adams-Aanden
Vinder Kiødet!
Adam Taber
Grav sig graver,
Adam Seier
|GSV:XIXLivet eier!
Han, den *Anden*,
Kvindebaaret,
Klar opstanden,
Med Nyaaret,
Som sin Broder
Og sin Syster,
Hver som lyster,
Med sin Moder,
I sin Stamme
Han indpoder,
Til det Samme!
Luetunget,
Guddoms-Røsten
Har indsjunget
|A:22Himmel-Trøsten,
Giennemtoner
Nu hernelen
Skovens Kroner,
Kirkens Eden,
Trøster Støvet,
Glands berøvet,
Himmelsigner,
Til det lærer,
Til det ligner
Hvad det bærer,
Vederkvæger,
Sødt bevæger,
Smelter, klarer,
Aabenbarer
Løndoms-Gangen,
Gjennem Graven,
Til Soel-Vangen,
Til Guds-Haven,
Til hvad *Eden*,
Alt hernelen,

|GSV:XX|Klart fordunkler,

Overfunkler,
Til Guldborgen,
Som skal prange
Nyaars-Morgen,
Naar fuldbange
Stjerne-Vrimlen,
Mat af Alder,

Rørt til Svimlen,
Bæver, falder,

|A:23|Himle bøie

Sig i Støvet
For den Høie,
Før i Svøbet
Lav og lille,
Om Hvis Lokker
Straaler spille,
Mens som Klokker

Luer knittre,
For Anskriget
Bjerge sittre,
Skygge-Riget,
Giennemlynet,
Blottet, synet,
Under Skammen
Styrter sammen!

Nyaars-Morgen
Luen slukkes,
Brat oplukkes
Rosenborgen
Under Buen,
Sat i Lave,

Blomstrer Tuen,
Som Guds Have,
Mylre glade,
Morgenrøde,

|GSV:XXI|Paa dens Flade,

Herrens Døde,
Rosen-Floren,
Som ei falmer,
Skjuler Jor'en,

|A:24|Høi som Palmer!

Let ei svæver
Mø i Dandsen,
Som sig hæver
Rosen-Krandsen
Til Sky-Telten,
Væn omslynger

Guddoms-Helten,
Som forynger
Mænd og Kvinder,
Som forbinder
Med sig Støvet,
Nøksom prøvet,
Himmelfaret
Og forklaret,
Til at skatte
Heel og ganske,
Til at fatte,
Uden Vanske,
Skaber-Dyden,
Himmel-Trøsten,
Løndoms-Lyden,
Guddoms-Røsten,
Aande-Skibet,
Sjæle-Bordet,
Lyset, Livet,
Guddoms-Ordet,
Rigdoms-Dybet,
Sært at nævne,
Længst fra Krybet,
Evners Evne,
|A:25|GSV:XXIIFædres Fader,
Mødres Moder,
Aanders Mader,
Himles Poder,
Stammers, Bølgers,
Stærke, milde
Kræfters, Følgers
Rod og Kilde:
Guders Gud!

|GSV:XXII

No. 5.³

¹ Priser Herren, for Han er god,
Evig varer Hans Miskundhed!
Priser Alle den Guders Gud,
Evig varer Hans Miskundhed!
Priser Alle den Drotters Drot,
Evig varer Hans Miskundhed!

- 2 Nævnes skal underfuldt og stort
Intet uden hvad Gud har gjort,
Han med den evige Miskundhed!
- 3 Himle gjorde Han med Forstand,
Bygde sin Jord paa vilden Strand,
Han med den evige Miskundhed!
- 4 |A:26 Han skabde Lyset stort og godt,
Han alene er Lysets Drot,
Han med den evige Miskundhed!
- 5 Soel Han gjorde til Dagens Dyd,
Maane og Stjerner til Nattens Pryd,
Han med den evige Miskundhed!
- 6 |GSV:XXIII Hvem har skabt i det røde Hav
Israels Vei, Ægyptens Grav?
Han med den evige Miskundhed!
- 7 Folket i Ørken fødte Han,
Kongerne slog i Kæmpers Land
Han med den evige Miskundhed!
- 8 Kæmperne faldt for Egg og Odd,
Landet blev *Abrahams* Arvelodd,
Evig er Herrens Miskundhed!
- 9 Sank vi end dybt og greb os Gru,
Dog i Naade os kom ihu
Han med den evige Miskundhed!
- 10 Alle bispiser Hans runde Haand,
Os gjenløser af Fiendens Baand
Han med den evige Miskundhed!

3

Af den 136te Psalme.

|A:27

No. 6.⁴

- 1 |GSV:178 Kom, lad os prise de herlige Mænd,
Forfædrene vore fuldgæve!
|GSV:179 Kongernes Konge de havde til Ven,

- Det lysted Ham høit dem at hæve!
- 2 Herlig de straaledede hver i sin Old,
Opblomstred i Ly af Hans Throne,
Mange med Æren bar Hjelme og Skjold,
Og Retfærds den snehvide Krone!
- 3 Hvor i al Verden var Mage til dem,
Som gjorde Guds Fiender til Skamme!
Løve i Marken men Lam i sit Hjem
Var Helten af Abrahams Stamme!
- 4 Helte og Viismænd de gange paa Rad,
Propheter Guds Raad aabenbare,
Konstig sig rører og Pennen paa Blad,
Mens Toner til Tankerne svare!
- 5 Stakket er Livet og Lykken paa Jord,
I Graven der glemmes saa Mange,
Men af Guds Folk der med Æren gaaer Ord,
De leve i Minder og Sange!
- 6 *Hjerte* de havde, thi glemmes de ei,
Retfærdige Slægter vedvare,
|A:28Sønnerne vandre paa Fædrenes Vei,
For bedre de kan ikke fare!
- 7 Legemer smuldre, for Kiød er som Hø,
Med Navnet dog Aanden fremskrider,
Ei før med Ætten kan Æren uddøe,
De vare til evige Tider!
- 8 Legemet slumrer i Graven med Fred,
Mens Navnet i Kirken gjenlyder,
|GSV:180Slægterne lytte og frydes derved,
Fortælle de Helliges Dyder!
- 9 *Enok*, vi sjunge, han tækkedes Gud,
Og derfor han smagde ei Døden,
Flyttet han blev paa den Vældiges Bud,
Didhen, hvor de mindes ei Møden!
- 10 *Noah* var Manden af ypperste Rang,
Retfærdig i Syndflodens Dage,
Prise ham skal alle Folkenes Sang,
For Haab der med Liv blev tilbage!
- 11 *Abraham* Ingen kan maale sig med,

- I Lykke, i Hæder og Ære,
 Alle Guds Børn, hver Tid og hvert Sted,
 Han skal deres Stamfader være!
- 12 Med ham, som Ven, traadte Herren i Pagt,
 Hvad kan ved den Ære vel lignedes,
 Og i hans Sæd, haver Sandheden sagt,
 Nu skal alle Slægter velsignes!
- 13 |A:29| *Isak*, af Roden det tidligste Skud,
 Velsignelsen arved hernede,
Abrahams, Isaks og Israels Gud
 Det vil den Almægtige hede!
- 14 *Jakob*, han var som i Ørken et Væld,
 Hvorom grønnes Palmer i Klynge,
 Høvdinger tolv havde Nok i hans Held:
 Velsignelsen, værd at besynge!
- 15 Faderens Stolthed er Sønnen fuldstor,
 Som *Moses* ei Stormand der findes,
 |GSV:181| *Elsket* i Himlen og elsket paa Jord,
 Velsignet han evig skal mindes!
- 16 Fuldmagt han havde af Himmels Gud,
 Hans Ord kunde reise og fælde,
 Frit i Guds Tempel gik ind og gik ud
 Den Kæmpe, usvækket af Ælde!
- 17 Livets og Vidskabens Lov kaldes hans,
 Gud talde med ham som sin Næste,
 Blændende Skin af Guds Herligheds Glands
 Man saae paa hans Pande sig fæste!
- 18 Han gik i Døden, som Konger af Slag,
 Med Lovsang for Seieren vundet,
 Gud fulgde med ham, til Dagen i Dag
 Hans Gravhøi bag Sky kun er fundet!
- 19 Vældig var *Josua* i Storm og i Strid,
 Saa end ved hans Minde der bæves,
 |A:30| *Frelser* han var for Guds Folk i sin Tid,
 Sit *Navn* bar han ikke forgæves!
- 20 Konger for ham gav i Hulerne Kiøb,
 For han havde Seiren i Hænde,
 Solen for ham gjorde Holdt i sit Løb,
 Og Dag sig fordobbed som Tvende!

- 21 *Dommerne* alle, som fulgde Guds Lov,
De leve i priseligt Minde,
Og deres Navn, om det med dem hensov,
Opreisning hos Efterslægt finde!
- 22 *Samuel* var en behagelig Mand
For Ham, som paa Hjertet har Øie,
|GSV:182 Under ham hvilede Israels Land,
Og vidt skued han fra det Høie!
- 23 *Tyrus* og *Sidon* gav Bod han for Mod,
Og thinged med ingen Philister,
Dommere mindes, hvor herlig han stod,
Naar Gunst eller Gave dem frister!
- 24 Konger han salved med Olie feed,
Og Sandhed til Jorde ham fulgde,
Undte ham Trolde i Graven ei Fred,
Dog Sandheden ikke han dulgde!
- 25 Flammen, som blusser paa Altret i Kveld,
Ved den er Kong *David* at ligne,
Dybest han drak af Guds Deiligheds Væld,
Ham Helgene alle velsigne!
- 26 **|A:31** Han var en Hyrde, saa from og saa blid,
Kun Helt mod den trodsige Røver,
Mange mon lege med Lam og med Kid,
Han legde med Bjørne og Løver!
- 27 Kæmpernes Rustning faldt Hyrden for tung,
Men godt svang han Stenene lette,
Rødmusset gik han i Kredsen fuldung,
Og fældte den pralende Jette!
- 28 Gud var hans Støtte, hans Soel og hans Skjold,
Den Gud, som har Alting at raade,
Han, som gør æret, gør yndig og bold,
Og Konge han blev af Guds Naade!
- 29 "Alt til Guds Ære!" han skrev i sin Haand,
Det nynnede han og i sit Hjerte,
|GSV:183 Lovsang i Munden ham lagde Guds Aand
Derefter i Fryd og i Smerte!
- 30 Hjertelig kiær var i Lyst og i Nød
Ham Skaberen, Gud i det Høie,
Derfor langt mere end Honningen sød

Var Sangen med Taarer i Øie!

- 31 Aldrig det ganger ad Glemme paa Jord,
Og evig i Himlen det mindes:
David er Fader til *Israels Chor*,
Hvis Mage i Verden ei findes!
- 32 Grov var hans Synd, men hans Sorg var og sand,
Saa dyb, som det bundløse Hjerte,
|A:32*Naaden* ham favned og reiste paa Stand,
Til Trøst den forvandlede hans Smerte!
- 33 Himmelsk fra Dybet end stiger i Sky
Hans Tak til den store *Forsoner*,
Og til hans Sæd i den hellige By
Forgyldte staae evige Throner!
- 34 *Salomons* Viisdom blev Ordsprog paa Jord,
Fra *Tyrus* til Øerne fjerne,
Menneskets Hjerte og Aandernes Spor
Sig speilede klart i hans Hjerne!
- 35 Alt som en Have da blomstred i Fred
Fra *Dan* til *Bershaba* hans Rige,
Glimrende Templet sig reiste derved,
Af Magen Man veed ei at sige!
- 36 Sølv og Guld da tabde sin Priis,
Og Perler var ikke kostbare,
|GSV:184Alt blev fordunklet af Kongen fuldviis
Med Talerne gyldne og klare!
- 37 Ordsprog og Gaader af Vidskabens Hav
Opstege som Perler paa Snore,
Lignelser fine som Guld og som Rav
Oplyste de Smaa med de Store!
- 38 Men hvilken Skam for den viseste Mand!
Af Kvinder lod han sig bedaare,
Aanden med Kiødet ombyttede han,
Besmitted sin Afkom fuldsaare!
- 39 **|A:33**Daarskaben fødte den Viismand en Søn,
Og Sorg den ham fødte tillige,
Kløvet blev *Salomons* Krone fuldskøn,
Og mægtigst Guldkalvenes Rige!
- 40 Miskundheds-Kilden i tusinde Ledd

- Udtørres dog ei hos den Gode,
 Evig det Stamtræ skal grønnes derved,
 Som randt med Kong *David* af Rode!
- 41 Lyset ei blev i Jerusalem slukt,
 Og selv i Guldkalvenes Rige
 Asken med Gnist bar en straalende Frugt,
 I Blusset Man saae den opstige!
- 42 Blusset *Elias*, med Læbe som Glød,
 Opsteg i de mørkeste Dage,
 Tale som Torden, med Lynilden rød,
 Da hørde i Sky Man at brage!
- 43 Tørke udsprang af hans brændende Ord,
 Afsvidt blev alt Grønt over Tue,
 |GSV:185|Bundløse Revner slog bristende Jord,
 Som Kaabber var Himmelens Bue!
- 44 Sendte i Sky han sin brændende Bøn,
 Nedregned der Ild paa hans Fiender,
 Kyssed han Enkens den steendøde Søn,
 Da blussed de blegnede Kinder!
- 45 |A:34|Flammende Heste for straalende Karm
 Den Høieste efter ham sendte,
 Deraf end gløder de Troendes Barm
 Ved Tanken, hvad Støv har ivente!
- 46 Sikkert ivente den Seer fra Sky
 Er end i de kommende Dage,
 Da skal Jerusalem bygges paany,
 Og Soel gaae paa Skiven tilbage.
- 47 Israels Stammer da blomstre igien,
 I Sønnen sig Fædre velsigne;
 Salige Øine, som Englenes Ven
 Beskue, beundre og ligne!
- 48 Lykkelig var dog og Vennen, som saae,
 Da herlig til Sky han blev hævet,
 Til ham, enddog det er svart at forstaae,
 Med Kaaben Lysaanden nedsvæved!
- 49 Derfor, *Elisa*, dit Liv blev saa klart,
 Af glandsfulde Jærtegn omlynet,
 Derfor det blev i din Grav aabenbart,
 Du havde Opstandelses-Synet.

- 50 Faa var de Sønner, som vandrede smukt
Ad Konninge-Faderens Veie,
|GSV:186|Ikke dog blev i Jerusalem slukt
Natlampen ved Stolkongens Leie!
- 51 Kong *Ezekias* var En af de Faa,
For ham gik og Solen tilbage,
|A:35|Efterskin Øiet med Jubel da saae
Af *David's* de kronede Dage!
- 52 Klipper udbored den herre med Preen,
Med Mure sin By han omringed,
Kilder udlokked den Konge af Steen,
Og aldrig med Fienden han thinged!
- 53 Det var Senacherib Hedninge-Drot,
Stor Kvide paa Zion han voldte,
Israels Værge bød Trods han og Spot,
Som Goliath brasked den Stolte!
- 54 Murene rysted og Vogterne med,
For Mod var der ikke i Barmen,
Folket blev raadvildt, og Kongen blev rædd,
For Kraft var der ikke i Armen!
- 55 Kongen, han vidste dog levende Raad,
Opløfted de synkende Hænder,
Bad til den Helt, som er herlig i Daad,
Og Bladet med Aandepust vender!
- 56 Ordet udfoer: Jeg har givet dig Seir,
For Trods skal Senacherib bøde!
Engel! slaae ned i Assyrerens Leir,
Saa ei han kan tælle de Døde!
- 57 Held *Esaias*, den herlige Skjald,
Som Gud lagde Spaadom paa Tunge,
|A:36|GSV:187|Gudsordet hans om *Senacherib's* Fald
De Smaa skal med Jubel udsjunge.
- 58 Aanden var over ham, vældig og stor,
Den Israels tindrende Stjerne,
Derfor med Glands i hans vingede Ord
End speile sig Tiderne fjerne!
- 59 Sorgen paa Zion blev mild ved hans Trøst,
Og Natten blev lys ved hans Syner,
Over hans Gravhøi, som gennem hans Røst,

Til Dagenes Ende det lyner!

- 60 Konger, som trodse den Høiestes Bud,
Ved Trolde er de kun at ligne,
Som deres Navne er glemte for Gud,
Dem skal ingen Tunge velsigne!
- 61 Dog, før i Aske *Jerusalem* faldt,
Med Kongsgaard, med Tempel og Throne,
Bar end paa Zion et Hoved udvalgt
Kong *Davids* den herlige Krone!
- 62 Det var *Josias*, hvis Minde paa Jord
End dufter som Roser i Klynge,
Og naar det stiger i vingede Ord,
Er sødt, som naar Lærkerne synge!
- 63 Han mellem Falske var ærlig med Flid,
Gudfrygtig af gyldige Grunde,
Han var retfærdig i Krogløves Tid,
Og væmmeligt var ham det Onde!
- 64 |A:37|Ja, *Ezechias* og *David* og han,
Skal kaldes de Helligtrekonger,
|GSV:188|Treklover-Blomsten i Israels Land,
Hvis Roes er paa Englenes Tunger!
- 65 Synke i Glemsel Tyrannernes Navn,
Der sig fra det Gode omvendte!
Selv de sig kasted i Fiendernes Favn,
Den hellige Stad de opbrændte!
- 66 Med *Jeremias* for Øine dem stod
Den Herre, hver Drot skal adlyde,
Han kunde plante, og ruske fra Rod,
Opbygge, men ogsaa nedbryde!
- 67 Herren de plaged dog i hans Profet,
Afkasted de hellige Veie,
Derfor, o Zion, er Ulykken skeet,
Paa dig gjorde Dyrene Leie!
- 68 Herre, paa Dig vi dog haabe fuldtrygt,
Du saarer jo kun for at læge!
Alt saae *Ezechiel* Templet opbyggt,
Saae Herren sit Folk vederkvæge!
- 69 Syner fra Gud som paa Bjergenes Top

Fremspringe i dybeste Dale,
Dødninger der stod for Seeren op,
Og ned daled Cherubim-Sale!

70 Grønnes og blomstre i Vinter og Vaar
Skal alle *Profeternes* Grave,
|A:38*Haabet*, som Rødder i Guld-Støvet slaاعر,
Dem gjør til en Paradis-Have!

71 Ei var omsonst de Landflygtiges Bøn,
Skjændt øde laae Staden og Huset,
|GSV:189*Ved Zorobabel*, Kong Salomons Søn,
Paany de sig reiste af Gruset!

72 Mure vel savned den hellige By,
Men brat *Nehemias* den Giæve
Bygde med Porte dem prægtig paany,
Saa over dem springe ei Ræve!

73 Lysende altid skal Israel staae
Og kaste sit Skin til det Fjerne,
Fuldmaanen lig paa det hvælvede Blaa,
Og Morgenens tindrende Stjerne!

74 Israels Skjold er den Kæmpe saa prud,
Som spænder i Skyen sin Bue!
Israels Lys er den høieste Gud,
Hvis Skin er i Solen at skue!

75 Israel blomstrer som Lilien hvid,
Og blomstrer som Rosen den røde,
Libanons Skrænte i Sommerens Tid
Afbilde Jerusalems Grøde!

76 Olietræet, som bugner af Frugt,
Og Cedren, som kneiser i Skyen,
|A:39*Parre sig der med Viinrankerne smukt*,
Til Billed af Helligdoms-Byen!

77 Alt som en Ceder med Palmer omkring
For Altret staaer Ypperstepræsten,
Naar sig med Offerne flokke i Ring
Hans Brødre paa Løvhyttefesten!

78 Sønner af *Aron* er Alle som Een,
Med Salvelse af Helligaanden,
|GSV:190*Herren de finge til Arv og til Lehn*,
Han føder dem alle af Haanden!

- 79 Ypperstepræsten dog straalere i Glands
Med Purpur, med Hagel og Hue,
Urim og Thumim, Brystsmykket, er hans,
Det funkler som Solen paa Bue!
- 80 Bordet han farver med Viindrueblod,
Af Kalken, ham gaves ihænde,
Viraken dufter fra Alterets Fod
I Flammen, ham undtes at tænde!
- 81 Hallelujaet fra Præsternes Chor,
Med Drønet af hundred Basuner,
Stiger til Ham, som alene er stor,
Gienlyder i *Jakobs* Pauluner!
- 82 Psalmerne søde fra Sangernes Chor
Guds Miskundhed stille for Øie,
A:40Hoveder alle da synke til Jord
For Ham, som er god i det Høie!
- 83 Ypperstepræsten med Mund og med Haand
Velsigner den knælende Skare,
Folket sig reiser i Fædrenes Aand
Med Ansigter milde og klare!
- 84 Herren os give i tusinde Ledd
Af Hjertet Hans Lovsang at kvæde,
Til vore Fædre at samles i Fred
Og finde den evige Glæde!

4

Efter *Syrachs* Lovsang Kap. 44-50.

Skabelsen.

No. 7.

- ¹ Hvad er det, vi skue
Paa græsgrønne Tue,
Med Høielofts-Tag,
Hvor Skyerne blaane,
Hvor Natten har Maane,
Og Solen gjør Dag;
Hvor Stjernerne blinke,

Hvor Blomsterne vinke,
Hvor Snekkerne gaae,
Hvor Bjerge og Dale,
Hvor Hytter og Sale,
Giør Store og Smaa;
Hvor Ormene krybe,
Hvor Fuglene flyve,
Og Fluerne med;
|A:41Hvor Havet og Landet,
Hvor Ilden og Vandet
I Strid finde Sted;
Hvor Malmen og Flinten,
Hvor Hveden og Klinten
I Tvekamp bestaae,
Hvor Kæmperne stærke,
Før selv de det mærke,
Som Blomster forgaae;
Hvor Dyrenes Gange
Og Navne er mange,
Som Stjerner og Steen,
Mens kun over Vrimlen
Sig hæver mod Himlen
En eneste Een?

² Hvis er vel det Øie,
Som Dale og Høie
Og Sky overseer;
Og hvad mon vi ere,
Vi Blandinger sære
Af Lys og af Leer,
Som dertil fik Evne
At tælle og nævne
Og tænke paa Alt,
Men ikke den Vælde
At sætte paa Nælde
Et Blad, som affaldt,
See Ingen, som mægter,
Hvad Skæbnen os nægter,
Men kan dog forstaae,
|A:42At Alt hvad der ordes,
Og Alt hvad der gjordes,
Maa *Nogen* formaae?

³ O, hvad er vi Andet,
Med Ilden og Vandet,
Med Fisk og med Fugl,
End Værk af *den Høie*,
Som, dulgt for vort Øie,

Dog seer os i Skjul,
Den underlig Store,
Hvis Fingre vi spore
I Soel og i Siv,
Som veed hvad vi mene,
Som raader alene
For Død og for Liv!
Hvad er det, vort *Øre*
Kan mærke og høre,
Som aldrig vi saae,
Hvor Stormene suse,
Og Bølgerne bruse,
Og Klokkerne gaae,
Hvor Hornene runge,
Hvor Fuglene sjunge
I tusinde Tal,
Hvor Toner fremtrænge,
Fra Struber og Strænge,
I Stigen og Fald;
Hvor rullende Torden
Fuldhøit over Jorden
Gienlyder i Sky,
A:43 Mens Lynene knittre,
Og Bjergene sittre,
Og Stormene flye!
Hvad er det, vi høre,
Naar Læber sig røre
Hos Menneske-Børn!
Hvad er det for Vinger,
Hvorpaa sig opsvinger
Vor Sjæl over Ørn!
Ja, Menneske-Stemme!
Hvor har han dog hjemme,
Den Fremmedes Søn,
Som fløi fra det Fjerne
Til Hjerte og Hjerne,
At fostres i Løn,
Hvem Moder opammer
I dunkle Sovkammer
Ved Nat og ved Dag,
Til selv med sin Vugge
Han flyver bag Glugge
Høit op under Tag,
Har Øret til Junge,
Har Gangvogn paa Tunge,
Og Gitter af Tand,
I panden Høisale,
Og Høielofts Svale

Paa Læbernes Rand,
Og springer fra Oven
I Dybet forvoven,
Og falder saa ind,
Som lystig beruset,
|A:44Med Dørren i Huset,
Trods Haspe og Pind,
I fremmede Sale,
Til Død eller Dvale,
Til Fryd eller Sorg,
Men farer tillige,
Som sært er at sige,
Til Fædrene-Borg!
O, *hvor* har det hjemme,
Det *Ord*, som fik Stemme
Paa Tunger af Støv,
Gaaer lukt gjennem Øre,
Kan Tankerne føre,
Som Vindene Løv,
Kan Hjerter bevæge,
Saa Glæderne lege,
Som Fiske i Vand,
Kan Hjerter og knuse,
Saa Kviderne bruse,
Som Bølger i Strand;
Kan rulle som Torden,
Med Lyn over Jorden,
Slaae Revner i Fjeld,
Kan Blomster i Flokke
Af Støvet fremlukke,
Som rislende Væld?

4 Hvad *selv sig* som Gaader,
Kun *finder*, ei raader,
For Alt er i Giæld,
Til Ham, som paa Vinger
|A:45Med Vidskab udspringer
Af Evigheds Væld,
Kun Han i det Høie,
Som skabde det Øie,
Der finder *Hans* Spor,
Han lærde vor Tunge
At tale og sjunge,
Han skabde vort Ord!

5 Da Lys sad i Mørke,
Da Haver som Ørke
Stod dybt under Vand,

Da Øre og Øie
Var kun hos den Høie,
Den Evigheds-Mand;
Da aanded Han over
De kulsorte Vover,
Da toned *Hans Ord*:
Skin, Lys, udaf Mørke!
Skin, Soel over Ørke!
Løft Hoved, du Jord!
Læg, Sand, dig i Lave
Til Dæmning for Have!
Groe, Tue, dig grøn!
Spring, Rose med Lilje,
Paa græsgrønne Tilje,
I Kjortelen skøn!
Op, Træer, nu Alle,
Som Navnene falde,
Med Marv og med Bark,
Med Naale og Blade
A:46Hver søge sit Stade
Paa Fjeld og paa Mark!
Vær snar til at føde
Din bugnende Grøde,
Du storladne Hav!
Viis, Luft under Himlen,
I Vingslægt-Vrimlen,
Hvad Kraft Jeg dig gav!
Udspring i hvert Hjørne,
Med Løver og Bjørne,
Du Dyreflok stor!
Mens under dig vrimle,
Som Stjerner paa Himle,
De Smaakryb paa Jord!

6 Saa klang det fra Oven,
Og Luften og Voven
De gjorde som sagt,
Og Bjerge med Dale
De lod sig befale,
Saa *Ordet* fik Magt.
Da Gjenlyd af Stemme
Fik Klipper i Gjemme,
Som Fuglenes Bryst,
Hvad *Ordet* gav Øre,
Fik Drift til at høre
Paa Guddommens Røst.
See, sagde den *Første*:
Nu gør vi det Største,

Som Støvet er til,
En Skabning vi signe
|A:47Til *Ordet* at ligne,
Saameget den vil!
Stig rank under Himlen,
Staae høit over Vrimlen
I Jorderigs Dal,
Du *Jord-Klimp* hin fine,
Med bydende Mine,
Som Konger i Sal!
Umælende Alle,
Som Navnene falde,
Adlyde dit Bud!
Til *Skaberens* Ære,
Hans Billed du bære,
Som Jorderigs Gud!

7 Saa taled den Milde,
Det Levendes Kilde,
Den Gudernes Gud,
Da Gudsommer-Varmen
Han aanded i Barmen
Paa Jord-Drotten prud.

No. 8.⁵

1 **|VU:4|GSV:17**Herren, som raader i Himmerig,
Ham vil vi love og prise,
Og om Hans Verden underlig
Synge en aandelig Vise,
|A:48Ham til Priis, som er A og Ø,
Blev ei født og kan aldrig døe,
For hos ham er Livets Kilde.

2 Høielofts-Sale i Tusind-Tal
Havde de himmelske Hære,
Og indtil Morgen-Stjernens Fald
Alle de fremmed Guds Ære,
Evighedens Halleluja
Salig kvæded de til og fra,
Af Andet de ikke vidste.

3 Oprør der blev i den store Leir,
Stolthedens Moder var Avind,
Daarerne drømde sødt om Seir,

- Løfted mod Almagten Glavind,
Fienden sagde i Hjerter sit:
Norden kalder jeg Rige mit,
Der reise jeg vil min Throne.
- 4 Englenes Fald var som Stjerne-Skud,
Hvo kan vel staae mod Almagten!
|GSV:18 Strides kan ingen Sjæl med Gud,
Helved dem lønnet for Agten,
Hedt som Ilden og koldt som Iis,
Knuger det dem paa Uttings Viis,
Det faae de vel at fornemme!
- 5 Engle fuldmange der faldt i Flok,
Styrter fra Glands og fra Glæde,
|VU:5 Thi blev i Himlen Øde nok
|A:49 Tomt var saa mangt et Høisæde,
Fred dog var der og Frydesang,
Engle-Stemmer og Harpe-Klang,
Gud give, vi var deroppe!
- 6 Tomheden tækkes vor Herre ei,
Raadvild er aldrig den Vise,
Mennesker har Han i Ophei,
Evig de skulle Ham prise,
Dem tilkeiset er hver en Hal,
Herregaarde i Tusindtal!
Forbrudt af de Drotter stolte!
- 7 Himmel og Jord, som for os de staae,
Fordum var Mulm kun og Mørke,
Græs var ei grønt, ei Bølgen blaa,
Dødsø gik sort over Ørke,
Virvar kalde det Folk paa Jord,
Verden skabde vor Herres Ord,
Den springe maa naar Han fløiter!
- 8 Let sig udsvang som i Fjederham
Aanden, som Alt kan udrette,
Svæved hen over skumle Dam,
Hvidlig som Skyerne lette,
Som af Vinger en sagte Lyd
Himmelsk toned med Ordets Dyd
Og skabde Alt hvad den nævned!
- 9 **|GSV:19** Ordet var herligt, bliv Lys! det lød,
Lyset udsprang da med Gammen,
|A:50 Aldrig det meer, saa Herren bød,

Blande med Mørket sig sammen!
Lys er Dagen, vor Herre kiær,
Mørk er Natten med Skyggehær,
Da vandre somhelst de Sorte.

10 |VU:6| Alle Ting har deres Fødsels-Dag:

Lyset er Søndagens Ære,
Mandagens er det lysblaa Tag,
Gulvet for Himmelens Hære,
Tirsdags-Krandsen er Land og Sø,
Væxter alle med Frugt og Frø
Med Lilier og med Roser!

11 Onsdagens Glimmer forblinder let

Folk med de vittigste Hjerner,
Solen hin klare er af Dens Æt,
Maanen og Mylren af Stjerner,
Mange offred til Soel i Vaar,
Bad til Maanen om gode Aar,
Til Himmelens Hær om Lykke.

12 Thorsdagen ikke vor Herre tav,

Liv nu for Dagen Han lagde,
Fugle i Luft og Fisk i Hav
Ordet for Lyset bragde;
I det Dybe er Livet tyst,
I det Høie fuldlydt og lyst
Paa Vinger med Synge-Stemme!

13 Fredagen kroned vor Herre sit Værk,

Skabde af Muld sig en Næste,
|A:51| I ham Livs-Aanden, klar og stærk,
Skulde sig tee paa det Bedste;
|GSV:20| Skabt til Billed af Skaber sin,
Herske skulde den *Jord-Drot* fin
Til Ørnens og Hvalens Grændser.

14 Lørdagen kaldte Han Hviledag,

Yndigst af Alt er dens Minde,
Jord-Drotten hviled sødt i Mag,
Sov sig da til en Veninde,
Herren tog af hans Ribbeen Et,
Med af Hjertet der fulgde Lidt
Det blev til en yndig Kvinde.

15 |VU:7| Herren nu skaaded i Soleglands

Vaar-Ugens Gierning med Gammen,
Underlig skjønt var Værket Hans,

Herlig det passede sammen!
Alt for Herren var bart og blot,
For Hans Øine dog saare godt,
Det vared kun kort, desværre!

- 16 Immer dog Lyset er saare godt,
Prægtig er Himmelens Bue,
Maiskoven grøn og Havet blaat
Lystelig findes tilskue;
Soel og Maane og Stjerner smaa
Fryde Øiet paa Hvælving blaa,
Og hvidske hvor Lys har hjemme.
- 17 |A:52|Sommernats-Fuglen til Morgengry
Slaaer sine Triller de søde,
Lærken hun synger høit i Sky,
Hilser den gyldne Dagrøde,
Fisken leger i Sø og Dam,
Saa paa Marken de vevre Lam,
Og Raaernes Kid i Lunde.
- 18 |GSV:21|Mennesket er et Vidunder stort,
Billed af Gud i det Høie:
Han kan forstaae, hvad Gud har gjort,
Over det Alt sig fornøie;
Han kan tæmme med Konst og Vid
Bjørn og Løve som Lam og Kid,
Og strides med Vind og Vove.
- 19 Helvedes listige Hjerter-Tyv
Daared den yndige Kvinde,
End dog i hendes Hjerter-Dyb
Gud kan et Herberg sig vinde,
Kvinden bragde vor Jord i Band,
Kvinden fødte vor Frelsermand,
Han gjorde det godt Altsammen!
- 20 |VU:8|Høielofts-Sale i Tusindtal,
Bygte til Himmelens Hære,
Ødte ved Morgen-Stjernens Fald,
Skal vore Boliger være,
Hos Gud-Fader i Hans Palads
Sønnen os har beredt en Plads,
Hvor kunne vi Ham fuldtakke!

Paradis og Slangen.

No. 9.⁶

Mel. Fryd Dig, Du Christi Brud.

- 1 Den Luft, hvori vi gaae,
Den Jord, vi trine paa,
Den Muur af Hav og Bække,
Det stjernepynted Dække,
Blev fyldt med Godt og Glæde
Til Adams Herresæde.
- 2 Da saae man Jordens Land
Udi sin Jomfrustand;
Da saae man intet Andet,
Paa Landet og i Vandet,
Paa Klipper og i Dale,
End skønne Brudesale.
- 3 Men, hvor var Adam da!
Hvor skulde komme fra
Den Herre til sit Rige,
Og Thronen at bestige;
Hvo skal den Rigdom raade?
Det var den store Gaade!
- 4 Hvor var den Herre, hvor!
Der laae et Stykke Jord,
En Haandfuld Sand Gud kaldte
|A:54 Til Riget at forvalte,
Et Støvgran fik den Ære
Al Verdens Spir at bære.
- 5 Saa er det Guds Maneer,
Naar man kun Mangel seer,
Da veed Han Raad at finde,
Langt over alle Sinde,
Ja, der en Redning henter,
Hvor man det mindst forventer.
- 6 Ei Solens Glands, ei Guld,
Men kun et Stykke Muld,

- Han tager det og vender
I sine Almagts-Hænder,
Strax er en Bolig færdig,
Den store Mester værdig.
- 7 Saa blæser Gud derpaa,
Det kan saa vel forslaae,
Livs-Aanden er Hans egen,
Thi blir Han ei forlegen,
Hans Aande er Hans Stempel,
Gjør Støvet til Guds Tempel!
- 8 Her staaer da Adam nu,
Med Gud i Sjæl og Hu!
Hvorhen hans Øie kiger,
Saa seer han sine Riger,
Al Jorden til sin Pleie
Og Himlen til sin Eie.
- 9 **A:55** Saasnart et Dyr han saae,
Strax kunde han forstaae
Dets Art, Natur og Evne,
Og det derefter nævne,
Han kunde giennemkige
Naturens hele Rige.
- 10 Han ledte ei om Guld
I Skiød af Vand og Muld,
Han fandt, med Aandens Sands,
I Barmen Himmel-Glands,
Den var ham meer alene
End Guld og Ædelstene!
- 11 Vor Herres Magt og Pris
Det var hans Paradis,
Hans Leie, Gang og Sæde
Var fuld af Fred og Glæde,
Han havde, kort at sige,
Paa Jord et Himmerige.
- 12 O Gud, saa Adam gik
Paa Jord, med Engle-Blik,
Nu gaae vi anderledes,
Saa Jorden maatte kiedes,
Vort syndig Støv at bære,
At huse og at nære.
- 13 Men, Gud skee Lov og Pris!

Et bedre Paradis
|A:56| End det, som blev fordærvet,
Os Jesus har forhvervet,
En Himmel uden Fare,
O, gid vi der kun vare!

6

Brorsens, lidt ændret.

No. 10.⁷

- 1 Ordet sig hviled,
Englene smiled,
Sjungende hver:
Hvilen ei bryder
Arbeid, som fryder
Den vi har kiær!
- 2 Store Guds Under!
Mennesket blunder,
Skaberen bød:
Tril nu, Guldterning!
Kiærligheds Gierning
Hvilen gjør sød!
- 3 Skabningen hviled,
Drømmende smiled
Jorddrotten prud,
Vaagned at skue
Væn over Tue
Eva, sin Brud.
- 4 |A:57| Adam han sagde:
Navn jeg tillagde
Fugle og Dyr,
Kunde dog Mage
Aldrig opdage
Til mig i Byrd;
- 5 Dig kun, o Kvinde!
Dig sin Veninde
Kalder min Aand,
Dig, ingen Anden,
Taget af Manden,
Giv mig din Haand!

6 Herlig var Gaven,
Deilig var Haven,
Plantet af Gud,
Salig blev Manden,
Adam selvanden,
Lød han Guds Bud.

7 Kongen, vor Fader,
Kun hvad os skader
Under os ei,
Kun naar os smager
Hvad os bedrager,
Gud siger Nei.

8 Faderen taler,
Kongen befaler,
|A:58Loven udgaaer;
Dunkel er Nytten,
Fristerens Lytten
Ulykke spaaer.

9 *Adam og Eve!*
Evig I leve!
Liv er min Lyst,
Alt paa min Kugle,
Fiske med Fugle,
Følge jer Røst!

10 Gjører og bruger
Alt hvad I huger
Kongelig frit!
Kun I besinde,
Drages til Minde,
Riget er mit!

11 Træerne tvende,
Nemme at kiende,
Seer I dem hist!
Glæden og Møden,
Livet og Døden,
Vore paa Kvist.

12 Her voxer Livet,
Skjænket og givet
Jordklimpen blind;
Hist under Dække
Spiller for Giække
Døden med Skin.

13 |A:59 Saa til de Unge
Faderens Tunge
Føied sit Ord,
Vel Han det vidste,
Daarskaber friste
Ungdom paa Jord.

14 Øie og Øre!
Hvad kan forføre
Eder fra Gud?
Lyset Han gjorde,
Støv kom til *Orde*
Kun paa Hans Bud!

15 Farver, som prale,
Smigrende Tale,
Kildrende Røst,
Ak, de forføre
Øie og Øre
Her, som i Øst.

16 Slangen i Bugter
Dødstræets Frugter
Priser endnu,
Hvidslende: Kvinde!
See, hvor de skinne
Deilig som du!

17 Vel maae de skinne,
Lys er derinde,
Teer sig i Glands,
|A:60 Lyster dig ikke
Lynende Blikke,
Solstraale-Krands!

18 Myggen i Lyset!
Hvem har ei gyset
For den som Børn!
Soelret paa Vinger
Dog sig opsvinger
Dristige Ørn.

19 Vovehals vinder,
Skaberen finder,
Lyset er godt,
Ondt dog maa rønnes,
Før det paaskønnes
Hvad der er godt.

- 20 Bange for Skarnet,
Mødes i Barnet
Engel og Fæ,
Daaren usyndig
Skyer ukyndig
Kundskabens Træ;
- 21 Men skal Man kige
Klart i Guds Rige,
Lys maa der til;
Gud tør vel lide
Fleer ved sin Side,
Naar Man kun vil.
- 22 |A:61|Hvide og røde
Frugterne gløde,
Frygten forgaaer,
Talen paa Skruer
Frister og huer,
Tvivlen opstaaer.
- 23 Fristeren giækker,
Frugten ei rækker,
Føier kun til:
Selv du dig raade!
Liv er en Gaade,
Lykken et Spil.
- 24 Morskab jeg søger,
Stundom jeg spøger,
Sørgelig stemt,
Pleier at blande
Tant med det Sande,
Alvor med Skiemt;
- 25 Det var jo ilde,
Om du for silde
Skuffet dig fandt,
Vov ei at synde!
Nøies med Ynde!
Viisdom er Tant!
- 26 Pirret og ægget,
Lokket og giækket,
Moderen faldt,
Haand sig udstrakke,
|A:62|Frugten hun smagde,
Livet det gjaldt.

27 Daaret, tilskyndet,
Eva har syndet,
Adam det seer,
Født er nu Smerte,
Hoved og *Hjerte*
Stemme ei meer.

28 *Eva* maa græde,
Skal dog med Glæde
Skue sin Sæd,
Sønnen hin frakke
Træde paa Nakke
Slangen uræd.

29 *Adam!* bedaaret,
Støvet du kaared,
Sveed nu for Korn!
Med dig om Føden
Kæmpe til Døden
Tidsel og Torn!

30 Her voxer Livet,
Dig var det givet,
Evig dog mit;
Ud nu af Haven!
Slæb dig til Graven
Med hvad er dit!

31 |A:63|Huult lyder Sukket:
Haven er lukket,
Fjeldtoppen Snee,
Afgrunden vinker,
Flammende blinker
Beenradens Lee.

32 Skyer dog blaane,
Soel dog og Maane
Med dem udgaae!
Engle dog hvidske,
Modet opfriske,
Salighed spaae!

- 1 |VU:1|GSV:14 Gud planted en Have fra Øst til Vest,
Til Jordklimpe-Folket hernelen,
Der Roserne duftede først og bedst,
Med alle Smaablomster i *Eden*.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!
- 2 Den Have sig strakke fra Hav til Hav,
Hvor Jævnøgn og Vaar haver hjemme,
Og Floderne fire den Kvægning gav
Med Yndighed ei at forglemme.
Ak! hvorlænge
- 3 En Kiæde af Bjerge paa hver en Leed
Vel tjende for Mure og Volde;
|A:64|Var Sommeren stundum lidt lummerheed,
Gik Vaaren til Bjergene kolde.
Ak! hvorlænge
- 4 De Træer at tælle, som der Man saae,
Det tør jeg slet ikke forsøge,
Paa Sletten dog fandtes ei Palmer faa,
Paa Bjergene Cedre og Bøge.
Ak! hvorlænge
- 5 |GSV:15|Og midt i den Have stod *Livsens Træ*,
Paa det var Guds Mildhed at kiende,
Han vil ei, at Folk de skal døe som Fæ,
Men leve med Ham uden Ende.
Ak! hvorlænge
- 6 |VU:2|Men *Kundskabens Træ* paa Godt og Ondt,
Desværre, faldt deiligst i Øie;
Et lysteligt Syn, det er tit usundt,
Det Lækkreste haardt at fordøie.
Ak! hvorlænge
- 7 De Fugle at nævne, som Nat og Dag
For Jorddrotten sang under Himlen,
Det mægter slet Ingen, men Lærke-Slag
Sig hæved dog høit over Vrimlen.
Ak! hvorlænge
- 8 Da tænker jeg, Lærken var rød og guul,
Saa deilig som Phønix at sige,
End graa synger kiønt dog den lille Fugl,
|A:65|Naar Soel monne dale og stige.
Ak! hvorlænge

- 9 Hvert Dyr at opregne, sig skikked bedst
For ham, der dem alle gav Navne,
Saalidt dog som Løven, den raske Hest
I Eden har været at savne.
Ak! hvorlænge
- 10 Paa Brinkerne mylred de hvide Faar,
I Engen gik Kiørene røde,
I Skoven sprang Hjorte og brune Raa'r,
Paa Marken holdt Dands de og Møde.
Ak! hvorlænge
- 11 |GSV:16| Der groed ei Havre, ei Byg og Rug,
End sige da Klinte og Heire,
Men høit over Kornet, som vi har nu,
Som Rør groed Hveden hin feire.
Ak! hvorlænge
- 12 Hvor Eden var deilig, slet Ingen veed,
De Lærde har Kiv om dens Leie,
|VU:3| For nu er paa Alting vendt op og ned,
I Midten gaae Hvalernes Veie.
Ak! hvorlænge
- 13 I Palmernes Hjem kun, som her tillands,
Er Levninger fine tilskue,
I Skyen kun Glimt af den første Glands,
|A:66| Naar Tordneren spænder sin Bue.
Ak! hvorlænge
- 14 Det kommer deraf, at den Jordklimp fin,
Gud livede op med sin Aande,
Har Levninger nu kun af Lykken sin,
Nedsunket i Vee og i Vaande.
Ak! hvorlænge
- 15 For Sølv fik vi Staalet og Bly for Guld,
Det Ene maa ligne det Andet,
Saa speiler sig Lykken for Mand af Muld
I Sky som i Hav og paa Landet.
Ak! hvorlænge
- 16 For Synden er kommet i Verden ind,
Har meer vi af Ørk end af *Eden*,
Men bedst ogsaa bære kan nu vort Sind
Det Ringe og Grimme heneden.
Ak! hvorlænge

17 | **GSV:17** Saa lad os i Verden om *Edens* Lyst
Ei speide fra Bjergenes Toppe,
Men elske det Billed, vi har i Bryst,
Og *Paradis* søge histoppe!
Ak! hvorlænge var *Adam* i Paradis!

| **A:67**

Kain og Abel.

No. 12.⁸

- 1 Kain pløied rask i Vaar,
Tænkte paa det Næste,
Abel gik og vogted Faar,
Tænkte paa det Bedste!
- 2 Begge, takkende i Høst
Gud for Vinterføde,
Offrede med Lovsangs-Røst
Hver sin Førstegrøde.
- 3 *Kain* offrede sin Neeg,
Abel Dæggelammet,
Kains Tak var Tunge-Leeg,
Abels Hjerte flammed!
- 4 Herren saae af Himlen ned,
Straalen kyssed Lammet,
Kain blegned harm og vred,
Skulde rød sig skammet!
- 5 *Kain! Kain!* sagde Gud,
Hvi den mørke Mine?
A:68 Synd i Mørke ruges ud,
Dages brat til Pine!
- 6 Avind banker, vogt dig vel!
Er hun først derinde,
Hun er Dronning, du er Træl,
Faaer det beesk at finde!
- 7 *Abel* gik og vogted Faar,

- Skued Solen dale,
Kain gav ham Banesaar
Under Vennetale!
- 8 *Kain! Kain!* sagde Gud,
Hvor er nu din Broder,
Du gik med paa Marken ud:
Sønnen af din Moder!
- 9 Skarnet svared: ei veed jeg,
Derpaa tør jeg sværge,
Hvorhen Abel drog sin Vei,
Var og ei hans Værge!
- 10 Løgner! sagde Herren god,
Udaad har du øvet,
Raaber ei din Broders Blod
Lydt til mig fra Støvet!
- 11 Bandsat være Jorden nu,
For hun drak det Dyre!
Bandsat, fremfor Jorden, du,
Fuleste Uhyre!
- 12 |A:69|Hvor du pløier, Klinte groe
Meer end Byg og Hvede!
Trindt paa Jord om Sjælero
Du forgiæves lede!
- 13 Huh! det brænder mig som Ild,
Hvinede den Fule,
Fare maa jeg fra dig vild,
Hvor jeg mig kan skjule.
- 14 Uden Anger, uden Bod,
Kain gik til Grunde,
Flygtende fra Gud til Nod;
Han var af den Onde!
- 15 Abel slumrer sødt i Løn,
Gud ei glemmer Sine,
Haabets Lund er immergrøn,
Der er ingen Pine!
-

Stamfædrene.

No. 13.

- 1 Ei uddøer den Godes Æt,
Maa end tit den bløde,
Atter leved op i *Seth*,
Hvad med *Abel* døde!

- 2 |A:70| Ukrudt yngler meest paa Jord,
Modnes først og falder:
Kains Slægt blev stærk og stor,
Stakket blev dens Alder!

- 3 *Kain* bygde sig en Stad,
Stort det skulde være,
Gjorde sig med Stene glad,
Mured paa sin Ære!

- 4 Verdens Børn kan Verden bedst
Føre sig til Nytte;
Seth, paa Jord en fremmed Giæst,
Nøi'des med en Hytte!

- 5 *Lamech* var en *Kains* Søn,
Tog sig Koner tvende,
Gav vel Fader Morder-Løn,
Sang derom behænde!

- 6 Dræbte Ord han dødningbleg
Læmped efter Klengen,
Sønnen læmped Strengleeg,
Efter Dødningsangen.

- 7 Spillemanden *Jubal* hed,
Tubal med sin Hammer
Blev den første Vaabensmed,
Tændte Krigens Flammer!

- 8 Broder-Par, i Herrefærd,
Nemt at ihukomme!
|A:71| Om Jer sjunge Spyd og Sværd,
Kvæde Luur og Tromme!

- 9 Ikke saa om Sæd af *Seth*,
Folk i Fuglesale,
Om den stille Hyrdeæt
Sjunge Nattergale!
- 10 Stolte Ting ei den opfandt,
Stævned efter Evne,
Ydmyghed dog Æren vandt
Kvindens Sæd at nævne!
- 11 Fremmed for al Høiheds-Leeg,
Den Guds Børnestamme,
I sit mindste Skud dog steeg
Did hvor Stjerner bramme!
- 12 Yngst i Ætten *Enoch* blev,
Smagde dog ei Døden,
Livets Lyst ham sødt henrev,
Mindst fik han af Møden!
- 13 Himmelkiær han gik paa Jord,
God for Herrens Øie,
Drog saa op i Fugle-Spor,
Til Ham i det Høie.
- 14 Brustne Øine læges brat
I de grønne Sale,
Derom sødt om Sommernat
Sjunge Nattergale!
-

|A:72

Syndfloden.

No. 14.

- 1 Naar Nat udvælder
Fra sorten Sky,
Og Maanen kvælder
Til Morgengry,
Mens Gode blunde,
Har travlt de Onde,
For Lyset skye!

- 2 Da voxer Vingen
Paa al Udyd!
"Nu seer mig Ingen,"
Det er dens Fryd,
Den har i Mørke
Sin Rod og Styrke,
Sit Skryl og Skryd.
- 3 Dog, i det Høie
Der boer en Drot,
Med aabent Øie
For Ondt og Godt,
Og Lys, til Lykke,
Er uden Skygge
I Herrens Slot!
- 4 Han saae fra Himlen
Med Lynilds Blik,
Paa Kæmpevrmlen,
Med Kains Skik:
Trods Jordens Herre,
IA:73Fra Ondt til Værre
De fremad gik!
- 5 Da falske Kvinder
For Diser gik,
Med Rosenkinder
Og Tjørne-Blik,
Med trinde Lemmer,
Og klingre Stemmer,
Og Skiøge-Nik!
- 6 De Tryllerinder
Fra Kains By,
Som Sole blinder
De Hyrder blye,
Hvor de indtage,
Kun Dommedage
For Støvet grye!
- 7 Fra Gudesønner,
Som ei sig bør,
Da lyde Bønner
Til Troldemø'r,
Da Jetter fødes
Og Kræften ødes
Og Fromhed døer!

- 8 Fra Hytten stiger
Et Kæmpe-Kuld,
Som efterhiger
|A:74|Kun Glands af Muld,
Giør Bjerg af Dale,
Og tækker Sale
Med røden Guld!
- 9 Med Niddings-Værker,
Mod Gud og Ret,
De Mindesmærker
Sig reise tæt,
Som bedst de mægte,
De Kuld uægte
Af Gude-Æt!
- 10 Men Han deroppe,
Hvis Skamler staae
Paa Bjergetoppe
Og Skyer graae,
Han høres sværge:
Brat over Bjerge
Skal Bølger gaae!
- 11 Omsonst for Døve
Kun Ordet spaaer,
Dog vil Jeg tøve
I hundred Aar,
Og grandt dernede
Om Anger lede,
Til Timen slaaer!
- 12 Men, Kæmper bolde!
Hvad end I tro'r,
|A:75|Ei har til Trolde
Jeg skabt Min Jord,
Da, dybt begravet,
Den steeg af Havet,
Alt paa Mit Ord!
- 13 Jeg før den sænker,
Med Blomst og Træ,
Fuldlavt da bænker
Jeg Folk og Fæ,
Kun Faa besinde,
Hvor Fugle finde
Da Kvist og Læ!

- 14 Dog, hør, du Gæve,
Min *Enochs* Søn!
Vil høit du svæve
Med Mig i Løn,
Byg lavt ved Bølge,
Til dig med Følge,
Mens Bøg er grøn!
- 15 Ja, skil med Egge
Nu Træ fra Bark,
Og byg en Snekke,
Og kald den *Ark*,
Og digt den nøie
Til rask at pløie
Min Vintermark!
- 16 Mens Kæmper bukke,
Og Folk uddøe,
|A:76Mens Bjerge dukke
I dyben Sø,
Sig Arken hæve,
Blandt Skyer svæve
Den Verdens-Øe!
- 17 Naar Jorden hærges,
Fra Øst til Vest,
Med dig skal bjerges
Fuldmangen Giæst,
Fra Bjerg og Dale,
I Bølge-Sale
Paa Havets Hest!
- 18 De Kæmper trygge,
Med spodske Smil,
Saae *Noah* bygge
Sin *Ark* med Iil,
Blandt Færreds-Snekker
En sær Tredækker
I Kæmpe-Stiil!
- 19 Fuldbreed som Hvalen,
Men længer dog,
(Trehundred Alen)
Det var den Kaag,
Med Dør paa Boven,
Med Glug foroven,
Paa Kistelaag!

20 Ei længer tøve,
I Skov, paa Mark,
|A:77|Nu Lam og Løve,
Men tye til Ark,
Med Kvæg og Hjorte,
Hvor ei mon skorte
Paa Straa og Bark!

21 Med Nattergale,
Som aldrig før,
Med Spurv og Svale,
Fra Hald i Nør
Sig Ørne sanke,
Med Næb de banke
Paa Arke-Dør!

22 De randt saa fage,
I Travlhed stor,
De Løbedage,
Til selv ombord
Gik Enochs Frænde,
Med Sønner trende.
Farvel nu, Jord!

23 De Kæmper trygge,
Trods Heltens Iil,
Blev ved at bygge
I Bjerge-Stiil,
Mens Møer milde
Holdt Bryllupsgilde
Med spodske Smiil!

24 Seer I, histoppe
Nu seiler han
|A:78|Paa Fjeldetoppe,
Den fromme Mand!
Da ruller Torden,
Da revner Jorden,
Med Brag paa Stand!

25 Nu Himlens Sluser
Oplades brat,
Og Havet bruser
I bælgmørk Nat,
Og Roser blegne,
Og Kæmper segne
Med Suk fuldmat!

26 Snart over Vandet,
I Morgengry,
Der sees ei Andet,
End kulsort Sky,
Og Kæmpekroppe,
Og Klippetoppe,
Og *Noahs* By!

27 Syndfloden levner
Ei Plet af Land,
I Sky nu stævner
Den vilde Strand,
Ad steile Stræder,
Paa Klippe-Kiæder,
Som over Sand!

28 Saa leged Hvalen
Med Klipper graae,
|A:79At femten Alen
De under laae,
Som høiest gro'de,
Og nødigst lode
Sig overgaae!

29 Vel mødt, i Strande,
Her over Sky!
Saa stærke Vande
Da kvad paa Ny;
I firti Døgne,
Og alle søgne,
De blev saa krye!

30 De Smaafisk glade,
Ved Sky fuldtæt,
Da hevned Skade
Paa Maagers Æt,
Ja fik i Tale,
Trods høie Sale,
Selv Ørne let!

31 Da Orme-Hæren,
Med Kuld paa Kuld,
Var stolt af Æren
At boe i Muld,
Da holdt de Gilde,
Saa høit de vilde,
Da fik de Huld!

32 Sig Kæmper høie,
I Konge-Dyb
|A:8o| Da maatte bøie
For Madik-Tyv!
Da kunde fare,
Trods Hjort og Hare,
Det mindste Kryb!

33 Dog, under Dække,
En Verden tryg
Bar *Noahs* Snekke
Paa Bølgens Ryg,
Med Kæmpegange,
Og bedre Sange
End Surr af Myg!

34 *Der* otte Sjele,
Trods Bølge-Brag,
Med Mund og Mæle,
Sad under Tag
Af Rør fuldgode,
Som randt af Rode
Den *sjette* Dag!

35 Ja, Borg hin prude,
Skøndt bygt fuldsnart,
Som Gud gav Rude
Af Speilglas klart,
Og ingenlunde
Lod gaae til Grunde,
Var vel forvart!

36 Af Muld kun bygget,
Den er dog bold,
|A:8i| Staaer overskygget
Af Herre-Skjold,
Er væn til Skue,
Paa Blomstertue,
Fra Old til Old!

37 Med Seierværket,
Som evig gaaer,
Bag *Plankeværket*,
Den stod et Aar,
Som Støv for Dommen,
Paa Afgrundsflommen,
Med bange Kaar!

38 Trods brede Skygger
Fra Mørkheds Land,
Den Borgs Indbygger
Paa vilden Strand,
I Glands dog sidder,
Med Fuglekvidder
Om Kongestand!

39 For Drot ham kiender,
Trods bange Kaar,
Dog Ørn som Ænder,
Og Ulv som Faar,
Mens Nattergalen
I Skyggesalen
Hans Livvers slaaer!

40 Og Gud forglemmer,
Paa Bølgen blaa,
|A:82| Ei Lærkestemmer,
Ei Spurven graa,
End sige Muldet,
Hvor Himmel-Guldet
I Grube laae!

41 Nei, *Han* som stilled
I Mand paa Fod
Sit eget Billed
Med Kiød og Blod,
Drot af Guds Naade,
Han vilde raade,
Paa Vaanden Bod!

42 Hør, Vinden suser
Nu Dag og Nat,
Og Himlens Sluser
Sig lukke brat,
For Væld franeden,
For Bundløsheden,
Er Pind og sat!

43 Sig Bølgen kaster,
Og segner mat,
Storvragets Master
Nu dages brat,
Og Arken strander,
Og Verden lander
Paa *Ararat!*

- 44 Sin Glug oplader,
Med stille Sind,
|A:83Den Folkefader,
Paa Fjeldetind,
Vil Sandhed vide,
Slet ikke lide
Paa Hjernesvind!
- 45 Valravnen skaaret
For Tungebaand,
Har *Noah* kaaret,
Og sat paa Haand:
Vær snar paa Vinge
Mig Bud at bringe,
Om Jord har Vaand!
- 46 Sin Herre sviger
Dog sorten Ravn,
Med Flid undviger
Han Glug og Stavn,
Rødsokket gynger
Paa Aadseldynger
Han uden Savn!
- 47 Da randt i Sinde
Den Drot saa prud,
End var derinde
Det bedste Bud;
Mod Himmelbuen
Da svang sig Duen
Af Gluggen ud!
- 48 Snart favned Arken
Den Fugl saa spag,
|A:84Som savned Marken
Med Træ og Tag,
Paa Bjergetoppe
Og Liig at hoppe,
Var ei dens Sag!
- 49 En Uge lænter
Den Drot saa prud,
Og sikkert venter
Han bedre Bud,
Med Turtelduen,
Som svang mod Buen
Af Glug sig ud!

- 50 For Fugl i Lunde
Og Mand i Bur,
Eens ingenlunde
Gaae Soel og Uhr,
Saa Dag for Due
Var kort paa Tue,
Men lang i Skur!
- 51 Med Aften-Svalen,
I Solbjergs-Lag,
Til Bølge-Salen
Med Gopher-Tag,
Kom dog fra Lunde,
Med Nyt i Munde,
Den lange Dag!
- 52 |A:85 Luk op foroven!
Her er et Brev,
Som Gud i Skoven
Om Vaaren skrev,
Af Kæmpebogen
Til ham i Kaagen
Et Blad jeg rev!
- 53 Saa Aftenrøden
I Arkestad,
Om Eftergrøden
Udraabde glad,
Da Fugl fra Lunde,
Med Mai i Munde,
Paa Gluggen sad!
- 54 Olivenbladet
Fra grønne Lund,
I Aandebadet
Af Duemund,
Paa speilklar Skive!
Hvem kan beskrive
Den Aftenstund!!

|A:86 |GSV:41

Babels-Taarnet.

No. 15.

- 1 Paa Sletten ved *Euphrat* i Asialand,
Hvor nu kun boer Tiger og Løve,
Der Kæmperne fordum med Dværge-Forstand
Sig flokked for Konster at prøve;
Men vor Herre, Han var deres Mester.

- 2 De sagde: hvad aldrig Man hørde tilforn,
Og Ingen skal gjøre os efter,
Af Tegl lad os bygge til Himlen et Taarn,
Et Mærke paa Menneske-Kræfter!
Men vor Herre.

- 3 Og lad os om Taarnet saa bygge en By,
Der rummer os alle tilhobe,
Om Floden da gaaer over Bjerger paany,
En Dyst vi paa Sletten tør vove!
Men vor Herre.

- 4 Saa ælted de Leer og saa brændte de Tegl,
Og Lim kogde ret de med Gammen,
De tænkte, det kunde nu aldrig slaae feil,
Det hængde jo ypperlig sammen.
Men vor Herre.

- 5 De havde end Alle det deiligste Sprog,
En Levning fra Paradis-Dage,
Det Mennesket gjorde paa Verden fuldklog,
Og spared ham megen Umage.
Men vor Herre.

- 6 **|A:87|GSV:42** Da sagde vor Herre: nei holdt! ikke saa!
Forvirre lad Os deres Tale!
Da kunde ei meer de hinanden forstaae,
End Heste kan Haner, som gale,
For vor Herre.

- 7 Kun *Babel* o: Forvirring kom Alle ihu,
De skyldte hverandre for Skaden,
Og *Babel* blev Navnet, og er saa endnu,
Paa Taarnet saavelsom paa Staden.
For vor Herre.

- 8 Nu hver sine Veie med Nag og med Sorg
Udvandred, som Lige med Lige,
Kun *Nimrod* af Taarnet sig laved en Borg
Og stifted det *Babelske* Rige.

For vor Herre.

- 9 Saatit sig de Kloge nu flokke i By,
Og taarne sig op imod Himlen,
Da skaber vor Herre et Babel paany,
Som Avner adspreder han Vrimlen;
For vor Herre, Han er deres Mester!
-

|GSV:42

Abraham.

No. 16.

- 1 |VU:8Fra Afguders Altre slog Røgen i Sky,
Vor Herre saae ned fra det Høie,
En Fader han søgde til Folket det ny,
Paa *Abraham* faldt da Hans Øie.
- 2 |A:88*Ebræer!* Han sagde, bind op om din Lænd,
Gak ud fra dit Land og din Hytte,
|GSV:43Følg med, hvor jeg vinker, saa er du min Ven,
Mit Land Jeg dig giver til Bytte.
- 3 Jeg gi'er dig et Land, og Jeg gør dig et Navn,
Som aldrig sig taber i Vrimlen,
Jeg giver dig Sønner at tage i Favn
Saamange som Stjerner paa Himlen.
- 4 Velsignet du være! saa være og de,
Som hilse dig vide om Lande,
Bandsatte af Mig, skal for Øine Man see,
Er Alle, som dig vil forbande!
- 5 Paa Jorden, ombølget fra Bred og til Bred,
I Tidernes Løb, som de skride,
Velsignelsen ene hos Abrahams Sæd
Skal findes af Sorte og Hvide!
- 6 |VU:9Farvel, sagde *Abraham*, Fædreneland!
Farvel, mine Venner og Frænder!
Jeg følger min Gud, for min Glæde er Han,
Min Hjælper til Jorderigs Ender.

7 Kom, *Sara!* kom, *Lot!* kommer Mange og Faa,
Som dele vil Abrahams Lykke!
I Kanaan lad os vor Bopæl opslaae,
Vor Telt i den Høiestes Skygge!

|A:89

No. 17.

Mel. Der vanker en Ridder mellem grønne Træer.

- 1 *Abraham* sad i Mamre Lund,
Han var en Hyrdekonning,
Salvet af Gud med egen Mund,
Og Sara hed hans Dronning.
- 2 Riig paa Kameler, Køer og Faar,
Det var den Drot med Ære,
Gammel derhos, snart hundred Aar:
Og hvis skal det saa være!
- 3 Gud havde sagt: "*Jeg sandelig
Vil i din Æt velsigne
Menneskens Kiøn paa Jorderig!*"
Og Løgn kan Ham ei ligne!
- 4 *Abraham* sukked dog i Løn:
"Til Graven brat vi stunder,
Føder mig Sara nu en Søn,
Det er et stort Vidunder!"
- 5 Dagen var heed, men Herrens Ven
Sad svalt i Egeskygge;
Hisset da kom tre Vandringsmænd,
At ønske ham til Lykke.
- 6 Giæstmild er og den Hyrdedrot,
Vil Reisen dem forsøde,
Byder dem til sit grønne Slot,
At hvile sig af Møde!
- 7 |A:90 *Herren* det var med Engle to,
De lod sig det behage
Hyrden at giæste, som var tro,
Og Jordens Brød at smage.

- 8 *Herren* da siger til sin Ven,
Alt som Han bryder Brødet:
*“Naarom et Aar vi sees igien,
Har Sara Søn paa Skiødet!”*
- 9 Sara hun stod bag Dør og loe,
Saa faldt det hende fremmed;
Abraham tog det Ord med Tro,
Hans Haab ham ei beskiæmmed'!
- 10 Ordet udgik af Kongens Mund,
Som haver Alt at raade,
Abraham sad i Mamre Lund,
Med Sønnen af Guds Naade!
-

|GSV:45

Isak.

No. 18.

- 1 |VU:9| Der kom et Bud fra Himmerig
Til Herrens Ven paa Jorden:
Et Offer skal du bringe Mig
Paa Bjergene mod Norden,
Det er din elskelige Søn,
For Jeg er selv din store Løn!
Saa prøver Gud de Fromme!
- 2 |A:91| Det Budskab var et Tordenslag
For Abraham i Mamre,
Dog brød han op før det blev Dag,
Afsted til høie Hamre,
At gjøre som den Herre bød,
Der raader over Liv og Død.
Saa prøver.
- 3 I Dage to han reiste saa,
Som Støv ei færdes gierne,
Den Tredie de Bjerge graa
Han skimted i det Fjerne,
Bad Trælle vente til han kom,
|GSV:46| Og gik med *Isak* englefrom.

- Saa prøver.
- 4 |VU:10| Han selv bar Ild og Offerkniv,
Og *Isak* Tørrebrænde,
Da blev vel angst for sit Liv
Den Frommeste blandt Svende,
Dog længe paa den Dødningfærd
De fulgdes ad og tied kvær.
Saa prøver.
- 5 Men efter mangt et mødigt Fjed,
Dog Ungersvenden stammed:
Min Fader! vi har Ild og Vedd,
Men hvor er Offerlammet?
For Lammet, Søn! var Heltens Ord,
Vel sørger Han, i Himlen boer.
Saa prøver.
- 6 |A:92| Nu stille gik det af igien,
Til Bjerget var besteget,
Og da den Gamle kom derhen,
Hvor Herren havde peget,
Da bygde han et Alter brat,
At offere der sit Hjertes Skat.
Saa prøver.
- 7 I Lave laae nu Vedd til Baal,
Og bundet laae den Spage,
I Faderhaand det skarpe Staal
Ham spaaed Død saa fage;
Hans Liv da hængde i et Haar,
Dog snart to hundred blev hans Aar.
Saa prøver.
- 8 Guds Engel raabde: *Abraham!*
Alt Nok med Frygt og Fare!
|GSV:47| Du vilde, trods al Sorg og Skam,
Din Eneste ei spare;
Men spar ham nu, den Ungersvend!
|VU:11| Ja, rør ham ei, du Herrens Ven!
Saa prøver.
- 9 Paa Tempel-Bjergets Aase dog
Et Offer var berammet,
I alle Maader til det slog,
Gud sørged selv for *Lammet*;
Et Væderlam i næste Torn
Blev hængende ved krumme Horn.

Saa prøver.

10 |A:93| Det offred Abraham nu brat,
Med Tak af Hjertets Fylde,
Til Ham, som, trods den skumle Nat,
Vil Biergene forgylde,
Hvis Vink opkalder Soel fra Hav,
Hvis Røst opreiser Lig fra Grav.
Saa prøver.

11 Saa prøved Gud i Himmerig
Sin Ven, den sært Udkaarne,
For Selv Han vilde virkelig
Opoffre sin Eenbaarne,
I Støvets Dragt, af *Isaks* Æt,
For mange Smaa til Børneret,
Til Arv i Himmerige!

No. 19.

1 |VU:11|G|SV:47| *Sara* var død, i sin Eenlighed
Sad *Abraham* stille tilbage,
|G|SV:48| Nu af sit Liv og sin Rigdom kied,
For lange var alle hans Dage,
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

2 |VU:12| *Isak* var alt i de Fyrre nu,
Men end ingen Hustru han favned,
Ikke til Lystighed stod hans Hu,
Men *Sara*, sin Moder, han savned,
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

3 |A:94| *Abraham* sagde til Oldsvend sin:
Far du til min Hjemstavn saa fage!
Hent mig en Hustru til Sønnen min,
Og sværg, du vil ei mig bedrage!
For Kvinden.

4 *Kanaans* Døttre ei see jeg vil
I *Saras* Pauluner at hvile,
Afguder mange de offre til,
Og falskelig monne de smile,
Og Kvinden.

5 Svenden han svor, rakde Haand i Sky,

- Kamelerne ti kom paa Fode,
Hurtig de traved til *Nachors* By
At hente en Viv af de Gode,
For Kvinden.
- 6 Snart de sig leired om *Nachors* Brønd,
Og Solen var just ved at dale,
Svenden da gjorde sin Aften-Bøn
Om Bruden til *Isaks* Løvsale,
For Kvinden.
- 7 Hør mig! han sagde, min Herres Gud!
Ved Brønden er Piger ivente,
|GSV:49 Viis mig i Naade den væne Brud,
Jeg kommer i Kveld for at hente!
For Kvinden.
- 8 **|VU:13** Det være den, som med yndigt Blik
Uskyldige Gaver meddeler,
|A:95 Rækker mig brat en Lædskedrik
Og drager til mine Kameler!
For Kvinden.
- 9 Mens i sit Hjerte han talde saa,
Kom *Bethuels* Datter *Rebekke*,
Deilig var Pigen med Øine blaa,
Med Blyhed, med Liv og med Tække,
For Kvinden.
- 10 Krukken, hun axled, var fyldt paa Stand,
Men knap høres Bøn før den skattes,
Drik, sagde hun, og det klare Vand
Kamelerne skal ikke fattes.
For Kvinden.
- 11 Svenden det hued, for snildt det gik,
Rebekke var rap til sin Gierning,
Mon, tænkte han dog, med tvivlsomt Blik,
Nu triller for *Isak* Guld-Terning?
For Kvinden.
- 12 Ringe han tog af det røde Guld,
Ja Ringe til Øren og Arme,
Rakde dem kiønt til den Jomfru huld
Og takkede hende med Varme.
For Kvinden.
- 13 Jomfruen fin, af Forundring stum,

- Han spurgde: hvem kalder du Fader!
|GSV:50|Har til Kameler I Stalderum
Og Føde paa Loft og i Lader?
For Kvinden.
- 14 |A:96|VU:14|Datter af Bethuel, Nachors Søn,
Er jeg, sagde Pigen den væne,
Lettelig kan vi for Løn og Bøn
Med Herberg og Foder dig tjene;
For Kvinden.
- 15 *Laban* knap hørde sin Systers Ord,
Han saae paa de kostbare Ringe,
Aandeløs strax han til Brønden foer,
Til Herberg Guldgiæsten at bringe.
For Kvinden.
- 16 Herrens Velsignede! kom! sa'e han,
Hvad nøler du efter saa længe?
Baasene alle er godt istand,
Saa Borde og opredte Senge.
For Kvinden.
- 17 Bænken og Skænken jeg ændser ei,
Men beder, I høre min Tale,
Hvi jeg er kommet den lange Vei,
I Hast over Bjerge og Dale!
For Kvinden.
- 18 *Abraham* hedder min Herre huld,
Velsignet fuldsaare af Himlen,
Baade med Trælle, med Sølv og Guld,
Af Hjorde utallig er Vrimlen!
Men Kvinden.
- 19 Eneste Arving til Rigdom hans
Er *Isak*, en Svend af de Bedste,
|GSV:51|A:97|Hedensk er Canaan, dertillands
Han maa ingen Venneviv fæste,
For Kvinden.
- 20 Svoret jeg haver ved Himlens Gud,
At jeg vil ham ikke bedrage,
|VU:15|Ærende mit er en Frænde-Brud
At fæste og føre tilbage;
For Kvinden.
- 21 Hidtil mig fulgde min Herres Gud,

Mig viste ved Brønden *Rebekke*,
Hun er til Isak en værdig Brud,
Med Blyhed, med Liv og med Tække,
For Kvinden.

22 Siig mig oprigtig, mens her jeg staaer,
Vil Isak I Pigen trolove,
Glæde min Herre med snehvidt Haar,
En Fyrste i Canaans Skove?
For Kvinden.

23 *Laban* ham svared med Moder sin:
Med Dig haver Himlen os giæstet,
Leve med *Isak Rebekke* fiin,
Hun er ham til Venneviv fæstet.
For Kvinden.

24 Gammen der blev nu i Labans Gaard,
Og Gammen i Mamre tillige,
|A:98 Glad blev den Olding med snehvidt Haar,
Velsigned den yndige Pige,
For Kvinden.

25 **|GSV:52** Isak en Aften i Soelbjergs-Lag
I Marken gik ud for at bede,
|VU:16 Mødte en Brud under Himmel-Tag,
Som længe Man om kunde lede,
For Kvinden.

26 Tom ikke længer stod *Saras* Telt,
Der Isak sin Venneviv favned,
Og om hans Lykke det Nok er meldt,
Ei længer sin Moder han savned,
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

27 Tvillinge-Moder til Sønner to
Rebekke blev langt om længe,
Abraham dog, før han gik til Ro,
Saae Isaks de halvvoxne Dreng;
Rebekke, hun var Livet i Huset!

Jakob og Josef.

No. 20.

- 1 |VU:16|GSV:52*Esau* var en Skytte vild,
Og *Jakob* en stille Hyrde,
Skytten var gram, men Hyrden mild,
Og Lammet er lettest Byrde.
- 2 Før de blev født, det var Guds Ord,
“Den Større er dog den Mindre,”
|GSV:53|A:99Aldrig det findes skal paa Jord,
At Nogen kan Gud forhindre.
- 3 Ordet udgik af Seer-Mund,
Det vidste Forældre begge,
Kiød dog immer, ved Aandens Blund,
Ophøier sin Kiæledægge.
- 4 |VU:17|*Isak*, han var en gammel Mand,
Med Synet og svækkes Sindet,
Vildbrad er sødt for Lækkertand,
Af Skytten han var forblindet.
- 5 Skytten sin Førstefødsels-Ret
Ei regnede for det Mindste,
Solgde engang, af Jagten træt,
Den glat for en Moos som glindste.
- 6 *Jakob* da købde Ret for Ret,
Som Rosen for Moos den røde,
Esau spurgde, spodsk og mæt,
Hvad Fødselen hjalp den Døde?
- 7 *Esau!* sagde *Isak* blind:
Skaf Vildt nu med Pile dine!
Alt som min Smag er da mit Sind,
Jeg vil dig med Gud velsigne,
- 8 *Jakob!* da sagde Moder blid:
Vor Herre vil dig velsigne,
Gak mig til Hjorden, hent to Kid,
De fedeste, som er fine!
- 9 |A:100|Nødig han lød *Rebekkas* Røst,
Den stille og fromme Hyrde,
|GSV:54|Kiddene let ham laa ved Bryst,
Men Listen ham var til Byrde.
- 10 Vil ei min Fader bande mig?
Han sukked, og hvad min Broder?
Ramme det mig, som rækker dig!

Ham svared med Smil hans Moder.

- 11 Braden var sød, han bar den frem,
Som Skytten han var indforet,
Rystende dog paa hvert et Lem,
Han satte sin Ret paa Bordet.
- 12 |VU:18| Moderens Bud var Jakobs Trøst,
Og Isak var blind af Ælde,
Esaus Hænder, Jakobs Røst!
Han sagde, lod Knebet giælde.
- 13 Isak i Aande kom nu brat,
Og Jakob han lydt velsigned,
Abrahams Lykke blev hans Skat
Som Abrahams Hjerte ligned.
- 14 Esau kom fra Skoven hjem
Og stegde sit Vildt med Snilde,
Bar det og brat for Isak frem,
Men mærked, han kom for silde.
- 15 Esau skiældte, fnøs og græd,
Af Vrede hans Nyrrer bæved,
|A:101| Ei han sig brød om "Kvindens Sæd,"
Velsignelse brydsk han kræved.
- 16 Isak da sagde: lev af Sværd!
Du dier ei Jordens Bryster,
|GSV:55| Broderen din du tjener tvær,
Hans Aag du engang afryster.
- 17 Maadelig klæder Kvindens List
Ved Lyset, der nu mon brænde,
Bedre klares dog Sagen vist,
Naar Hjerternes Raad vi kjende.
- 18 Esau var af Kains Art,
Han vilde sin Broder myrde,
Røbet dog blev hans Ondskab snart,
Gud frelste den fromme Hyrde!

No. 21.

1 |VU:19| |GSV:55| Op ad Bjerg og ned i Dal,

Over Mark og Enge,
Jakob gik en Morgen sval,
Hviled ikke længe,
Kun i lumre Middagsstund
Sad han i en Palmelund,
Tænkde paa sin Moder.

2 Faders Huus og Moders Favn
Ryggen saa at vende,
|A:102Altid kalde Sorg og Savn
Ømme Ungersvende,
Sagtens kan man da forstaae,
Det Rebekkes Jakob laae
Som en Steen paa Hjerte.

3 **|GSV:56**For hans Broder, grum i Sind,
Ham paa Livet trued,
Og hans gamle Fader blind
Bedst dog *Edom* hued,
Derfor *Jakob* gik sit Skud
I den vide Verden ud,
Kun med Stav til Støtte.

4 Natten kom med Kæmpeskridt,
Dagen mat sig værged,
Intet Herberg vidt og bredt
Saaes paa Flakkebjerg,et,
Under aaben Himmel træt
Jakob fandt dog Sønnen let,
Steen til Hovedgiærde.

5 Han var af den gamle Tro
Alt i Ungdoms-Dage,
|VU:20Lagde sig med Bøn til Ro,
Bad det Gud saa mage,
Han i Verden fandt sit Brød,
Saae igien sin Moder sød,
Faders Huus med Glæde.

6 Maanen skinned høit i Sky,
Alle Stjerner blinked,
|A:103Jakob sov i Himlens Ly,
Engle ad ham vinked,
Sødt det for hans Øre sang,
Drømmesyn fra Gladhjems Vang
For hans Øie svæved.

7 Stige saa han da til Jord

Dale ned fra Himlen,
Op og ned som Lynild foer
Paa den Engle-Vrimlen,
|GSV:57Over alle Engletrin
Straaled høit paa Stige-Tind
Alle Kongers Konge.

8 Mund oplod den Herre prud,
Som med Orgel-Toner:
Abrahams og Isaks Gud,
Som i Himlen throner,
Dine Fædres Gud er Jeg,
Sagde han, thi frygt kun ei,
Stol kun paa min Naade!

9 Landet, som du hviler paa,
Det er et af Mine,
Det jeg under Himmel blaa
Skiænker dig og Dine,
Afkom din som Skovens Løv,
Himlens Lys og Jordens Støv,
Folk til Verdens Ende!

10 **|VU:21**I dit Navn og i din Sæd
Stammer trindt paa Jorden:
|A:104Soels Opgang og Hvilested,
Sønderleed og Norden,
Jeg velsigne vil engang,
Da velsigne de i Sang
Dig og denne Time!

11 Hvor du gaaer, er ogsaa Jeg,
Godt dig at beskytte,
Viser Dig den bedste Vei
Til din Faders Hytte;
Før de kom med Glæde hjem,
Aldrig Haand Jeg slog af dem,
Som til Mig slog Liden!

12 **|GSV:58**Røsten tav og Synet svandt,
Søvnen med det Samme,
Jakob sig forbauset fandt,
Kunde knap udstamme:
Underfuldt er Stedet her,
At vor Herre var saa nær,
Det jeg ikke vidste.

13 I hans Hjerne, som han laa,

Mødtes Tanker mange,
Gjorde for den Himmel blaa
Angest ham og bange,
Bæve maa jeg, var hans Ord,
Sødt jeg sov hvor Herren boer,
Her er Himlens Porte.

14 Morgengry ham vaagen fandt,
Flux var han paafærde,
|A:105Reiste hurtig op paa Kant
Haarde Hovedgiærde,
Salved Steen med Olje fin,
Bygde saa for Herre sin
Alter paa det Jævne.

15 **|VU:22**Soel oprandt og Lærken slog
Mildt i Morgenrøden,
Vandringsstaven Jakob tog,
Sørged ei for Føden,
Haabefuld i Herrens Navn
Faders Huus og Moders Favn
Ryggen nu han vendte.

16 Som han gik, han bad og sang:
Bethel skalst du hede,
Herrens Huus i Himmelvang,
Hvor jeg kom at bede;
|GSV:59Fører Gud mig hjem, derhos
Tiender jeg af alt mit Gods,
Offrer ham det Bedste.

No. 22.

1 **|VU:22|GSV:59**Solen er heed
I Østerled,
Og Sommeren varer saa længe,
Derfor om Land
Til Kildevand
Saa saare de Levende trænge,
Men i Hjertet der har Livet sin Kilde!

2 **|A:106**Syrie-Land
Fra Kanaan
Gik Jakob hin unge at giæste,
Skulde og der

- Af Slægten nær
En Mø sig til Venneviv fæste,
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!
- 3 |VU:23Bethuels By,
Med Vennely,
Hos Broderen bold ad Rebekke:
Laban ved Navn,
Det var den Havn,
Hvor Jakob sin Stav vilde lægge,
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!
- 4 Hyrder i Mag,
En Solskinsdag,
Sig leired om Bethuels-Brønden,
|GSV:60Lukt med en Steen,
En vældig Een,
For Straalerne stærke fra Sønden,
Men i Hjertet der har Livet sin Kilde!
- 5 Jakob dem saae
Hvor løit de laae,
Mens Solen var langtfra at dale,
Mild dog og spag
Han bød Goddag,
Saa kom han dem venlig i Tale;
For i Hjertet der har Livet sin Kilde.
- 6 |A:107Fremmed i Land,
Da spurgde han:
I Hyrder! hvor har I vel hjemme?
Svaret dernæst:
I *Haran*, Giæst!
Han monne med Glæde fornemme;
For i Hjertet der har Livet sin Kilde!
- 7 Maalet var der
For Jakobs Færd,
Nu under ham rysted hans Knæer,
Boer, sagde han,
Ei der en Mand,
Som kalder sig Laban Ebræer?
For i Hjertet der har Livet sin Kilde!
- 8 |VU:24Svaret var “jo,”
Da Jakob loe,
Og sagde: hvi græsser ei Hjorden?
Langt er til Kveld,

- Det veed I vel,
 Drøvtyggen er ei i sin Orden.
 Men i Hjertet der har Livet sin Kilde!
- 9 | **GSV:61** Giæst! sagde de,
 Kan ei du see,
 At Stenen er os over Magten,
 Alle paa Rad
 Maa hjælpes ad
 I Dag som i Gaar, det er Pagten,
 For i Hjertet der har Livet sin Kilde!
- 10 | **A:108** Rosen i Vaar
 Med *Labans* Faar!
 Det lød nu med spottende Mine;
 Tril nu paastand
 Du Steen fra Vand,
 Og stød ikke Hænderne fine!
 Men i Hjertet der har Livet sin Kilde!
- 11 | Jakob blev heed,
 Ja, han blev vred,
 Det Giækkeri vilde han dæmpe,
 Brat fik da Been
 Den Kampesteen,
 Han viiste dem, han var en Kæmpe,
 For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!
- 12 | Herlige Kaar
 Fik *Labans* Faar,
 Skøn *Rachel* ei væded en Finger,
 Spanden som Fier
 Gik op og neer,
 For Kæmpen den fløi som paa Vinger;
 For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!
- 13 | **VU:25** Pigelil fin
 Er Syster min,
 Saa mæled nu Jakob med Blide,
 Dagen er skøn,
GSV:62 Rebekkes Søn
 Nu fandt hvad han søgde saa vide;
 For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!
- 14 | **A:109** Jakob ei løi,
 Men *Rachel* fløi
 Med Tidender sære tilbage,
 Laban gik ud

Mod Kiæmpen prud,
Indledte ham venlig og fage;
Men i Hjerttet, der har Livet sin Kilde.

- 15 Herlige Kaar
Fik Labans Faar,
Nu Jakob han var deres Hyrde,
Ærlig og tro,
Han gik for To,
Sin Slægt laae han ikke til Byrde,
For i Hjerttet, der har Livet sin Kilde!
- 16 Laban det saae,
Og tænkte paa
Den Hyrde med Fordeel at fæste,
Sagde: min Søn!
Bestem din Løn!
Omsonst skal ei tjene min Næste,
Men i Hjerttet, der har Livet sin Kilde!
- 17 Hurtig udfoer
Det store Ord:
For Rachel din Datter hin væne,
Lilie skiær,
Som jeg har kiær,
Syv Aar vil jeg trolig dig tjene,
For i Hjerttet, der har Livet sin Kilde!
- 18 |VU:26|GSV:63|A:110| Laban slog til:
Om Gud saa vil,
Da er du fuldvel hendes Mage!
Jakob saa fro
Ham tjende tro,
De Aar han kun regned for Dage;
For i Hjerttet, der har Livet *sin* Kilde!

No. 23.

- 1 |VU:26|GSV:63| Som Ørnen sidder paa høien Hald,
Og fylder med Rov sin Rede,
Saa *Edom* throned paa Seiers-Bjerg,
Han var ikke god at bede.
- 2 Som Lammet hviler i Engens Skiød,
Hvor rislende Bækken rinder,

- Saa hviled *Jakob* ved *Jaboks* Bredd,
Omblaanet af blye Kiærminder!
- 3 I tyve Aar var han udenlands,
Han længdes nu efter Hjemmet,
Og Hjemmet efter saa lang en Tid
Det er baade kjendt og fremmed.
- 4 Det Bud, han skikked til *Esau*,
Med Bøn om hans Gunst og Naade,
Igien var kommet med kort Beskeed,
Som var ham kun slet tilmaade.
- 5 |A:111“Din Broder sadled sin høie Hest,
Ham følger saa faver en Skare,
|GSV:64Ham følger fire Gang hundred Mand.”
Hvo tør vel for Skytten svare!
- 6 |VU:27Da blegned *Jakob*, for han blev ræd,
Han tænkte paa Børn og Kvinder,
Saa værgeløse som Faar og Lam
De var imod grumme Fiender!
- 7 Da sukked *Jakob*: min Faders Gud!
Hvad kunde jeg meer forlange?
Jeg gik fra Hjemmet kun med en Stav,
Og Drot er jeg nu for Mange!
- 8 Høilovet være din Miskundhed!
Dit Ord er som Guld det rene,
Men ei jeg havde saa bange Kaar,
Den Tid, da jeg var alene!
- 9 Du selv dog sendte mig hjem igien,
Mangfoldig med Gods begavet,
Dit Ord mig loved en Afkom prud
Utallig som Sand ved Havet!
- 10 Saa frels mig, Herre! af Broders Haand,
Som spænder den stærke Bue,
Urørt af Barnet i Moders Skiød!
Mit Hjerte, det maa vel grue.
- 11 Saa bad den Fromme i Eensomhed,
Det var ikke talt i Veiret,
|A:112Med opladt Øie han saae det brat,
Af Engle han var omleiret.

- 12 Det var saa deilig en Sommernat,
Han vidste knap hvad han gjorde,
|GSV:65Han brødes længe med Himlens Helt,
Forunderligt, hvor han turde!
- 13 Nu blegne Stjerner, det gryer ad Dag,
Saa mæled den stærke Kæmpe,
Nu slip mig, Hyrde, nu er det Nok,
Dit flammende Mod du dæmpe!
- 14 **|VU:28**Jeg dog ei slipper, var *Jakobs* Svar,
Før kraftig du mig velsigner!
Velan! dit Navn være *Israel!*
Guds Fyrster i Kamp du ligner.
- 15 Saa endtes Kampen, og Soel opgik,
For Himmel og Jord at straale,
Men halt var Hyrden, i Dysten haard
Af Led gik hans Hofteskaale!
- 16 Paa Ganger stolt under Gylden-Hjelm,
I Spidsen af Kæmper ranke,
I Solskin straalende, *Esau*
Sig nærmed med blodig Tanke.
- 17 Syv Gange bukked sig Jakob dybt
For Broderen tvillingbaaren,
Det røre maatte selv Staal og Steen,
Af Øiet udperse Taaren!
- 18 **|A:113**Da sprang af Hesten den Bjergedrot
Og løb mod den lamme Hyrde,
Og hængde hulkende om hans Hals,
Som han havde tænkt at myrde!
- 19 Hvo sig fortrøster paa Himlens Gud,
Ham skal ingen Farer skrække,
|GSV:60For Alles Hjerter staae i Guds Haand,
Han leder dem som Vandbække!

No. 24.

- 1 **|VU:28|GSV:66**Der sad en Svend i det sorte Hul,
For synde det vilde han ikke;
Kong Pharaos svømmed i Sølv og Guld,

- Hans Lyst var at æde og drikke.
- 2 |VU:29| Hans Kok og Skænker var store Mænd,
Af dem fik han Vinen og Kagen,
Og Roes med Rente fik de igien
Naar rigtig de rammede Smagen.
- 3 Hvormed de synded, det veed Man ei,
Men Begge de faldt i Unaade,
Og Begge vandred den samme Vei
Til Fængsel i Vee og i Vaade.
- 4 Det samme Fængsel de sattes i
Som han, der for Dyden leed ilde,
Men ham vor Herre stod kraftig bi,
Hans Naade kan Alting formilde.
- 5 |A:114| Den Fangefoged var barsk i Hu,
Og bister, det kan man nok vide,
Dog stundom rører det Steen endnu
Naar Ungdom og Uskyld de lide.
- 6 |GSV:67| Den Fangevogter var Josef god,
Betroed ham Nøglerne mange,
Han ændsed ei hvor han gik og stod,
For Lykke der var med den Fange.
- 7 Tit gaaer til Hove det op og ned,
Der Naaden har hundrede Nykker,
Om Hofmand derfor Man aldrig veed,
Om druknet han er eller dykker.
- 8 Den Fangefoged maa være snu
Som saadanne Væsener giæste,
Til Josef derfor han sagde nu:
Opvart mig de Folk paa det Bedste!
- 9 |VU:30| De høie Herrer var reent forknyt,
De havde urolige Drømme,
De frygted saare hver Morgens Nyt,
Dem kunde hver Time fordømme.
- 10 God Morgen! sagde ung Josef blid,
Hans Blik var som Kilden i Ørke,
I Herrer! hilser den lyse Tid!
Hvi er eders Miner saa mørke?
- 11 |A:115| Ak, svared Begge, vi drømde sært

Og veed ei hvad det skal betyde.
Velan, han sagde, jeg lidt har lært,
Vil for eder Hovedet bryde.

12 Da tog den Skiænker til Orde brat:
Saa samle du nu dine Tanker!
|GSV:68Jeg drømde fuldsært om Viin i Nat,
Om Druer paa blomstrende Ranker.

13 Med Kongens Bæger som før jeg stod,
Mig trylle end Rankerne trende,
I Bægeret pressed jeg Drueblod,
Og gav det saa Kongen ihænde;

14 Til Lykke, Herre, var Josefs Svar,
Din Lykke sig vender saa fage,
Din Konges Naade paany du har,
Naar Rankerne gøres til Dage.

15 Men hør nu, Herre, min Saga kort:
Jeg er ikke kommet af Trælle,
Fra Fædrelandet Man stjal mig bort,
Og Synd har jeg ei at undgiælde;

16 Naar høit du kommer igien paa Straa,
Din Tjener du kiærlig betænke,
Lad ham som vilde dig Lykken spaae,
Ei ligge uskyldig i Lænke!

17 **|A:116|VU:31**Nu fatted Mod og den Overkok
At lade sig Drømmen udtyde,
Om Kurve trende med Kager Nok
Til Kongeligt Taffel at pryde.

18 Han bar de Kurve paa Hoved sit,
De skinned saa kridende hvide,
Men Luftens Fugle de hakked frit,
Betydningen fik han at vide!

19 Ung Josef kunde det forudsee,
Og Smiger ham kunde ei gavne,
|GSV:69Ham Galgen vented om Dage tre,
Ham vented og Krager og Ravne!

20 Som Josef spaaed, saa gik det Alt,
Og Skiænkeren kom i sit Stade,
Men flux af Minde ham Josef faldt
Paa Hofmænd sig Ingen forlade!

- 21 Paa Een dog Josef forlod sig mest,
Som høiere er end de Store,
Og mindes Smaafolk dog allerbest
Som idelig det er at spore.
- 22 Det er vor Herre i Himmerig,
Som alle Ting haver at raade,
Vel bie lader Han tit paa Sig,
Desmere dog voxer Hans Naade!
- 23 |A:117| Det vared længe, to hele Aar,
Før Josef blev nævnet til Hove,
Thi der for Viisdom det altid gaaer
At vinde ved Intet at vove!
- 24 |VU:32| Da saae det Alle en Morgenstund,
At Kongen var ilde tilmode,
|GSV:69| Han drømde sært i uroligt Blund,
Det tykdes ham ei for det Gode!
- 25 Thi lod han kalde de kloge Folk,
Som vidste til Punkt og til Prikke
|GSV:70| Hvad skrevet havde hver Drømme-Tolk,
Men Pharao trøsted de ikke.
- 26 Da randt den Skiænker hans Synd ihu,
Hans Feiltrin ved Hoffet at sige,
Han meldte: Herre, jeg mindes nu
Mit Fald og min Frelse tillige!
- 27 Din Overkok og din Tjener her
Vi faldt i vor Herres Unaade,
Bag Fængslets Mure og Graven nær
Vi sørged da over al Maade.
- 28 Vi drømde sært i det sorte Hul
Til Hoveder saare at bryde,
En ung Ebræer saa tankefuld
Dog vidste det godt at udtyde;
- 29 |A:118| Alt som Han spaaed, det saa tilgik,
Det Onde saavelsom det Gode,
Din Kok sin Høihed i Galgen fik,
Din Skiænker igien kom paa Fode!
- 30 Saa løbe nu hvo tilbeens er rap,
Den Viismand til Hove at bringe!
Saa mæled Kongen, da løb om Kap

Hans Svende som fløi de paa Vinge!

- 31 |VU:33| Til Kongen Josef, til Kongen strax!
Gienlød det i Ulykkes-Gaarden;
Med Klæder rene, med Kniv og Sax,
Kom Pynten og Sagen i Orden.
- 32 En Drøm jeg havde, var Kongens Ord,
De Lærde kan ei den forklare,
|GSV:71| Men du, jeg hører, med Viisdom stor
Alt Hemmeligt kan aabenbare.
- 33 Da svared Josef, den Svend saa prud,
Han kunde sin Tale vel føie:
Hvo kan med Viisdom foruden Gud
Kong Pharaos Hjerte fornøie!
- 34 Da sagde Kongen: jeg drømde saa,
Jeg stod mig ved Floden dernede,
Da op der steg af Ægyptens Aa
Syv Kiør baade faure og fede;
- 35 |A:119| Men efter dem kom en anden Trop,
Syv Kiør baade magre og fule,
De Magre slugde de Fede op
Men kom sig dog ikke en Smule!
- 36 Det samme Under jeg saae igien
Paa Axene fulde og svange,
Der har du Drømmen, forklar mig den!
Da ærer jeg dig over Mange.
- 37 De Drømme, Konge! var Josefs Svar,
Betyde kun Eet og det Samme
Derved Dig Herren betegnet har
Hvad brat Dig skal times og ramme!
- 38 Du først maa vente syv fede Aar,
De Magre dem følge i Hælen,
Saa hvad der levnes kun lidt forslaaer,
Af Livet udpines da Sjælen!
- 39 |VU:34| Men hør nu, Konge! et gyldent Raad,
Det Bedste, som Nogen kan give,
|GSV:72| For Hungersnød og for Hulkegraad,
Saa Folket maa holdes i Live!
- 40 Befal en from og forstandig Mand

At samle og holde tilrede
Den femte Part over alt dit Land
Af Høsten i Aarene fede!

- 41 |A:120| Lad Misvext komme da, som den maa!
Ei lægger dog Landet den øde,
Det rige Forraad skal godt forslaae
Til atter vi høste Afgrøde!
- 42 Det Raad af Kongen fik Lov og Priis,
Han sagde, med Bod for sin Vaande,
Slet Ingen som du er from og viis,
Du taler af Himmelens Aande,
- 43 Bestyr mit Huus og regier mit Land!
Du veed deres Bedste at ramme,
Kun paa min Throne din Overmand,
Vor Magt er for Resten den samme!
- 44 Da gav ham Kongen sin Guldring klar,
Han brugde til Brev at beseigle,
Af Guld en Kiæde, som selv Han bar,
Ei heller lod Kongen ham feile!
- 45 I Byssus-Klædning fra Top til Taa
Guldkarmen han maatte bestige,
Herolden saae Man da for ham gaae,
Som Drot i Kong Pharaos Rige.
- 46 Saa langt fra Frænder og Fødestavn
Kom Josef til Hæder og Ære,
|GSV:73| Som *Runeraader* et Adelsnavn
Ham Kongen befaled at bære!
- 47 |A:121| |VU:35| Ham Kongens Skiænker nu rakde Viin,
Hans Navn gik ham aldrig af Minde!
Hvo Dyden kaarer til Dronning sin,
Faaer Lykken til Ledsagerinde!

No. 25.

- 1 |VU:35| |GSV:73| Gud naade mig stakkels gamle Mand!
Jeg fostred mig Sønner fuldmange,
Men sidder nu ene i Hedning-Land,
Sørgmodig og kroget og bange!

- Men Lykken, hun vender sig ofte om.
- 2 Saa klagede *Jakob* med iisgraat Haar;
For borte var alle hans Sønner,
Han talte da hundred og tretti Aar,
Utallige vare hans Bønner!
Men Lykken, hun vender sig ofte om.
- 3 Vor Fader! vor Fader! Guds Fred! god Dag!
Saa lød det nu brat om den Gamle,
Og neppe for Taarer og Favnetag
Han kunde sig Tankerne samle!
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.
- 4 Fra elleve Munde omkap det lød:
Til Lykke med Aar og med Ælde!
Vor Broder, din Josef, han er ei død,
Han throner i Magt og i Vælde!
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.
- 5 |A:122|GSV:74 Den naadige Herre, vi talde om,
Ægypternes Hjælper i Nøden,
Det er vores Broder saa god og from,
Vor Frelser fra Hungersdøden!
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.
- 6 |VU:36 Han sender det Budskab til Fader sin:
Kom snarlig at dele min Lykke!
Jeg giver dig Føde og Odel fin:
I *Gosen* med Fred skal du bygge!
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.
- 7 Han kysste os alle med Taare varm,
Lod Helligdags-Klæder os bringe,
Han hulkede lydt ved *Benjamins* Barm,
Ham pryde nu faure Guldringe.
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.
- 8 Den Gamle, han stod som en Marmorblok,
Hans Tanker de vanked saa vide,
Om Vidunder hørde han Vidner Nok,
Men turde derpaa ikke lide.
Men Lykken, hun vender sig ofte om.
- 9 Nu Pharaos Kudske med Skrald paa Skrald
Omringede *Israels* Telte,
Med kongeligt Spand og med Tegn og Tal
Ægypternes Herre de meldte.

Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

10 |A:123| Nu Øinene maatte den Gamle troe,
Nu gløded hans Kinder de blege,
Han takked, han kyssed, han græd, han loe,
Han vilde som Børnene lege,
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

11 |GSV:75| Min Josef, han sagde, i Live end
Skal Ansigt til Ansigt jeg skue,
Og naar jeg har kysset hans Mund igien,
Vil ikke for Døden jeg grue.
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

12 Nu *Israel* offred til *Isaks* Gud,
Og til ham kom Ord fra det Høie:
|VU:37| Vær trøstig! Jeg følger dig ind og ud,
Din Æt har Jeg altid for Øie!
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

13 Hvad Glæde der blev i Ægypti Land,
I Paradis ei at forglemme,
Det Pennen vel ikke beskrive kan,
Men kiærlige Hjerter fornemme.
Saa Lykken, hun vender sig ofte om!

|GSV:75|

Moses og Pharaos.

No. 26.

1 |VU:37| Kong Pharaos var en ugudelig Krop,
Han sagde: det varer for længe
|A:124| Med Svøben at slide *Ebræerne* op,
Smid ud deres nyfødte Dreng!
Ja, smid dem i *Nilen*, trods Kiællinge-Snak!
Saa faaer vi dog endelig has paa det Rak.
Det skulde han sige saa sagte,
Man veed ikke hvad man kan magte.

2 Der fødtes nu *Amram* Leviter en Søn,
For faur til at fare saa ilde;

- Hans Moder ham fostred tolv Uger i Løn,
 |GSV:76| Men turde ei meer hvad hun vilde,
 I Arken af Rør og i Vuggen af Siv
 Han maatte paa Floden nu friste sit Liv.
 Den Herre, som boer i det Høie
 Dog ogsaa paa Dybet har Øie.
- 3 Kong Pharaos Daatter var bedre end han,
 Hun havde dog Hjerte i Livet,
 Hun kom som en Dronning alt efter sin Stand,
 Og saae hvad sig rørde i Sivet,
 Hun sukked, hun saae i den kiølige Seng,
 Med blødende Hjerte, den grædende Dreng.
 |VU:38| Selv midt i Ægypten man finder
 Til Lykke dog Hjerte hos Kvinder!
- 4 En Syster ad Drengen paa Timen sprang til,
 Hun stod der paa Lur for det Samme:
 “Befaler Prindsessen, strax bringe jeg vil
 Den lille Ebræer en Amme,”
 Og knap hendes Høihed fik Jaet udsagt,
 Før Pigen var borte og Moderen bragt.
 |A:125| Naar Mænd er som Dyrene vilde,
 Til Lykke er Kvinderne snilde!
- 5 Saa slumped den Moses til Høibaarnes Kaar,
 Der skulde som Konge befale,
 Saa voxte han op i Kong Pharaos Gaard,
 Som skulde Tyrannen betale;
Ebræernes Høvding blev ikke omsonst
 Oplært i Ægypternes Vidskab og Konst.
 Vil Nogen Guds Anstalter hemme,
 Han nødes til selv dem at fremme.
- 6 |GSV:XXIV| Guds Folk kom, desværre, i Trældom paany,
 Sig Pharaos kalder *Fornuften*,
 Med Vinden udbredes hans Roes og hans Ry,
 For han har sit Rige i Luften,
 Han fnyser ad Alt hvad der er af Guds Aand,
 Som Ordet, saa Troen han lægger i Baand,
 Livsaanderne, mens de er spæde,
 I Lethe han drukner med Glæde.
- 7 Dog aldrig kan lykkes hvad Gud er imod,
 Sit Folk vil Han sikkert bevare,
 Af Floden opdukkes for Trældommen Bod,
 Om end den er kiøbt med Livsfare,
 Vort *Lutherdom* er som en Lade af Siv,

Hvori Christus-Barnet har fristet sit Liv,
Han brat, med sin Moder til Amme,
Indpodes i Pharaos Stamme.

- 8 |A:126|VU:39 Hvordan det gaaer til, om vi vidste det ret,
Vi vilde dog ikke forraade,
Og over det Dunkle vi trøste os let,
Thi det er en lystelig Gaade,
Som *Mirjam* vi lure i Siv-Ladens Egn,
Og vogte og stirre paa Tidernes Tegn,
Og vinker Prindsessen, vi springe
Til Amme vor Moder at bringe.

No. 27⁹.

- 1 |VU:39|GSV:78 Der gik en Hyrde og vogted Faar,
I Midians Land i Ørken,
Ved firsindstyve var Hyrdens Aar,
Dog minked det ei med Styrken.
- 2 Den Faare-Hyrde var *Amrams* Søn
Opvoxet i Konge-Borgen,
Landflygtig bar han sin Kraft i Løn,
Saa bar han og Hjerte-Sorgen.
- 3 Han sig forivred i Ungdoms Aar,
Og tæmmed ei Kæmpe-Modet,
Men Gud ham lærde med trange Kaar
Den Konst at slaae Vand i Blodet.
- 4 Hver Prindse-Nykke fra Kongesal
I Ørken han lod og fare,
|A:127| Med Øie klart og med Kinden sval
Paa Hjorden tog godt han vare.
- 5 |GSV:79| Kun naar den hviler i Dalens Skjød,
I Skygge for Middags-Heden,
Da rødmer Kinden af Ungdoms-Glød,
han tænker paa Evigheden.
- 6 |VU:40| Han seer paa Bjerget med Isse graa,
Som trodser end Aar og Ælde,
Men Bjergets Skaber han tænker paa,
Den Evige i sin Vælde.

- 7 For Dig, han nynner, som Dage kun
Aartusinder er at regne,
For Dig som Intet den liden Stund,
Vi aande i Støvets Egne.
- 8 Som Blomsten falmer hver Rosenkind,
Som Græs er de Kæmper gæve;
De Vises konstige Hjerneskind
Henveires som Spindelvæve.
- 9 Halvfjerdsindstyve er Støvets Aar,
De Stolteste Strid og Møie,
Om firsindstyve en Kæmpe naaer,
Desmere han har at døie.
- 10 Om Hjertet blev det ham nu saa trangt,
Paa Kinden ham Taaren trilled,
|A:128Engang var Livet ham rigt og langt,
Mens Lykken hun for ham spilled.
- 11 Han bad: o Herre i høien Hald!
Du lære mig ret af Naade
At regne paa mine Dages Tal
Og lade din Viisdom raade!
- 12 **|GSV:80**Men giv os dog efter Striden Fred,
Og Trøst efter Suk og Klage,
Ja, mæt os aarle med Miskundhed!
Da glædes vi alle Dage.
- 13 Os overskinne din Herlighed,
Du Skaber af hver en Stjerne!
Da Fod vi flytte med sikke Fjed,
Da lysner det i vor Hjerne.
- 14 **|VU:41**Saa dybt han sukked, og sang og bad,
Hvor Tankerne gik i Skare,
Paa Brink af Bjerget, hvor kæk han sad,
Graahærdet, med Øine klare.
- 15 Da slog Hans Time, som slumrer ei,
Men lytter, naar Hjerter bede,
Og førde Moses paa Viisdoms Vei
Igiennem et Vilderede.
- 16 I Tornebusken slog ned hans Lyn,
Den blussed, men dog ei brændte,
|A:129Det var for Moses et Under-Syn,

Nu tykdes ham Nyt ivente.

- 17 Fra Tornebusken en Røst udfoer,
En Torden, som Støv kan taale:
Du stander, Moses, paa hellig Jord,
Besmit den ei med din Saale!
- 18 Mig *Jakob, Isak og Abraham*
Paakaldte som Gud alene,
At deres Fiender Jeg er fuldgram,
Skal mærkes i Dage sene.
- 19 |GSV:8| Bind op omkring dig nu som en Mand!
Mit Ærende skal du rygte.
Udfør mit Folk af Ægypti Land!
Du tør ikke ved at frygte.
- 20 Din Gud er med dig, ihvor du gaaer,
Mit Ord dig er lagt paa Tunge,
Dit Folk skal knæle hvor nu du staaer,
I Ørken mit Navn lovsjunge.
- 21 Om ret Jeg kiender Kong Pharao,
Han lyder Mig ei med Læmpe,
Men skal dog lære, det kan du troe,
Han maaler sig med en Kæmpe.
- 22 |VU:42| Den gamle Hyrde kun nødig gik
Fra Ørken til Kongers Gaarde,
|A:130| At ærgre sig over Hofmænds Skik,
Og stimes med Halse haarde.
- 23 Han flux indvendte: mit Vidnesbyrd,
Om Røsten fra Gud i Himlen,
Vil klinge kun som et Æventyr
For Kongen og Folke-Vrimlen.
- 24 Den Sorg dog slukked Guds Ord fuldgodt,
Han selv for de Tegn blev bange,
Som sees skulde paa Kongens Slot,
Hvad kunde han meer forlange?
- 25 Han flygted selv for sin Hyrdestav,
En Slange ved Herrens Tale,
Af Slangen atter der blev en Stav,
Saasnat han den greb om Hale.
- 26 |GSV:82| End skiød han fra sig det store Kald,

Han pukked paa Tungens Lyde,
Han sagde: Talen i Kongehald
Velklingende let maa flyde;

27 Men jeg paa Mælet har Meen og Brøst,
Saa læspe jeg maa og stamme,
Og skiøndt jeg hører din klare Røst,
Det er dog endnu det Samme.

28 Da svared Herren i samme Stund:
Hvad er det, Jeg her maa høre!
|A:131 Mon ei den Samme gav Røst og Mund,
Som raader for Syn og Øre!

29 Saa tøv ei længer, men bær nu brat
Mit Budskab til Konge-Sale!
Og see, Jeg giver dig Mund opladt,
Og lærer dig klart at tale.

30 **|VU:43** Dog Moses krymped sig end for Gud,
Han voved tilsidst at sige:
See til, Du finder et andet Bud
At sende til Satans Rige!

31 Da blev vor Herre paa Hyrden stødt,
Han sagde: velan, Jeg kjender
En Mand, som taler fuldklart og sødt,
Din Broder jeg med dig sender.

32 Ja Aron være din Mund og Tolk,
Han laane som Gud Dig Øre!
Til Mizrams Konge og Jakobs Folk
Han Ordet med Fynd skal føre.

33 **|GSV:83** Men tag ihænde din Hyrdestav,
Der bugted sig lig en Slange!
Thi den du baade paa Jord og Hav
Skal svinge til Jærtegn mange.

9

Efter 2 Moseb. 3 og 4. og Ps. 90.

|A:132 |GSV:XXV

No. 28¹⁰.

- 1 Lover Herren! paakalder hans Navn!
Fortæller blandt Folk Hans Idrætter!
Synger liflig og leger for Ham,
Som holder Alt hvad Han forjætter!
- 2 Roser eder af Navnet Hans,
For mægtig er Han i de Svage!
Eders Hjerte, som til Ham tye
Hovere med Fryd alle Dage!
- 3 Verdens Dommer er *Jehovah*,
Og mueligt er kun hvad Han mægter,
Evig mindes Han og sin Pagt,
Sit Forord blandt tusinde Slægter!
- 4 Pagt Han gjorde med Abraham,
Med Isak og Jakob tillige,
Den skal gjælde til evig Tid
Som Grundlov i Miskundheds Rige.
- 5 Herren sagde til Folket smaat,
Som vandred paa tornede Veie:
See, Jeg skiænker dig Kanaan,
Det Skiønne, til Arv og til Eie.
- 6 **JA:133**Hvor end vandre vor Herres Smaa,
Det lyder som Døn, naar det lyner:
Jeg dem salved, o, rør dem ei!
Til Skjoldborg de har mine Syner!
- 7 **GSV:XXVI**Hungers-Nøden med Dødning-Blik
Sig nærmed til Jakobs Pauluner,
Raad itide dog skaffed Han,
Som aldrig paa Høisædet bluner.
- 8 Josef skikked Han ud som Træl,
Men ikke for Lænker at bære,
Luttret blev han som Sølv og Guld,
Opløftet til Hæder og Ære!
- 9 Kongen løste hans Trællebaand,
Og bandt ham til sig med Guldkiæde,
Gav sit Rige i Josefs Vold,
Og deelde med ham sit Høisæde.
- 10 Fyrster alle ved Nilens Bredd,
De maatte hans Herlighed prise,
Læremester den Løndoms-Tolk

Da blev for Kong Pharaos Vise!

- 11 Gierne flytted da Israel,
Opslog sine Telte i Gosen,
Folket voxde i Dagetal,
Ebræerne blomstred som Rosen!
- 12 |A:134|Bladet vendte sig vel engang,
Og Israel stank for Chamiten,
Aldrig glemt dog Jehovas Folk
For Bane fik Bod med *Leviten!*
- 13 *Moses* virked i Herrens Navn,
Og *Aron* for To kunde tale,
Syn for Sagn da om Ordets Kraft
Fik Folket i Misraims Dale!
- 14 |GSV:XXVII|Herren talde; som sagt, saa gjort,
Man saae det Ægyptiske Mørke,
Dog forhærded sig Pharao,
Og prøved med Almagten Størke.
- 15 Herren vinked, og Blod for Vand
Fik Fiske og Folk da at drikke,
Frøer mylred i Huus og Gaard,
Og Livvagten standsed dem ikke.
- 16 Herren talde: for Utøi smaat
De Store sig ei kunde bjerge.
Lyn og Torden og Hagelslag
Omkap saae man rase og hærge.
- 17 Palmen visned og saa hvert Træ,
De sortned fra Roden til Toppen,
Oldenborren hvad end var grønt
Mundhuggedes om med Græshoppen.
- 18 |A:135|Dødens Engel alt Førstefødt
Afmeied ved Midnatstide,
Hvem der raadte for Liv og Død,
Fik Pharao sikkert at vide.
- 19 Saa udfried af Ulvens Mund
Jehovah sin Yndling med Ære,
Ud han vandred med Sølv og Guld,
Saameget som han kunde bære.
- 20 Herrens Engel var Mærkesmand,

Som Bjerget at see i det Fjerne,
Himmelblaa var om Dag hans Dragt,
Om Natten som Stjerne ved Stjerne!

21 |**GSV:XXVIII**Brød i Ørken kom ovenned,
Og Kiød under Vagtelers Vinge,
Vand i Ørken man leder om,
Det maatte af Klipper udspringe!

22 Godt fra Nilen til Jordans Flod
Han banded for Israel Veie,
Gud ei glemde, hvad Abraham
Han loved til Arv og til Eie.

23 Hedning-Riger Han sammenslog
Til Arvelodd for sin Udvalgte,
Hedning-Hænder paa Ploven holdt,
De høstede, som Herren paakaldte.

24 |**A:136**Hans Gienløste da sang med Fryd,
Som Fuglene sjunge i Skove,
Holde skal de vor Herres Bud
Og grandske i Viisdommens Love!

10

Efter den 105te Psalme.

No. 29¹¹.

1 |**GSV:83**Et Paradis var Gosen,
Saa godt som Kanaan,
Med Ranken og med Rosen,
Midt i Ægypti Land;

2 Men bedre var dog Ørken,
Med Frihed, Fred og Ro,
End Gosen under Tyrken,
Og under Pharao.

3 Hvor Josef stod for Styre,
Hans Børn var Trælle nu,
Hans Daad i Tid hin dyre
Kom Ingen meer ihu.

4 I Trældom gik med Kvide

- De Store og de Smaa,
Alt hvad de maatte lide
Kun Gud i Himlen saae.
- 5 |A:137|GSV:84 De maatte see paa Nilen,
Hvor mangen Broder sød
Blev offret Krokodilen,
Og fandt i Svøbet Død.
- 6 Som Dyr de maatte slide,
hvor Solen brænder heed,
Opmure Pyramide
I deres Ansigts Sved.
- 7 For Svøben og for Tampen
De brænde maatte Leer,
Til det blev haardt som Kampen,
Og let dog som en Fier.
- 8 De ælted Leer med Møie,
De brændte Tegl med Suk,
Skjændt det var haardt at døie,
De voved ei et Muk.
- 9 Alt stod en Pyramide
Af Tegl i Gosenland,
Og praled, dem til Kvide,
Med Runeskrift om Rand.
- 10 Der stod i Dage sene:
Ei ligne man ved mig
Et Værk af hugne Stene,
Som Jord ved Himmerig!
- 11 |A:138| En Stang de stak i Floden,
Af hvad der hængde ved
Et Underværk paa Kloden
Jeg blev i tusind Led.
- 12 |GSV:85| Saa gjorde man en Gaade
Til Pral af liden Konst,
Det var Ægyptisk Maade
At plage Folk omsonst.
- 13 Ebræerne ved Nilen,
De fik da aldrig Fred,
Kun Død man kaldte Hvilen
Fra Trældoms Bitterhed.

- 14 De strøg nu Steen til Flere,
Og blanded Leer med Straa,
For Plagen at formere,
Tog grandt man Tal derpaa.
- 15 Da løfted Jakobs Sønner
Til Himlen Øie mat,
Og ind kom deres Bønner
For Isaks Trøster brat.
- 16 Med Trøst og Tegn fra Oven
Kom *Amrams* Sønner to,
Kun den var ret forvoven,
Som turde dem ei troe.
- 17 |A:139| De Amrams Sønner begge
For Kongen gik at staae;
Han loe dem ud som Giække
Trods deres Lokker graa.
- 18 De sagde paa Guds Vegne:
Vort Folk lad drage ud
Til Horeb-Bjergets Egne
At dyrke Himlens Gud!
- 19 |GSV:86| Da hørdes Kongen skryde:
Hvis er det Herrebud,
Som Pharao skal lyde?
Er han ei Jordens Gud!
- 20 Han sagde: Kroppe dovne
Har Mod paa Gildesfærd,
Men, ved Ægyptens Ovne,
De kiønt skal blive her.
- 21 De har for gode Dage,
Det mærker jeg derpaa,
Herefter med Umage
De selv skal sanke Straa;
- 22 Da faaer de det lidt værre
Til Griller at forslaae,
Thi Stene ikke færre
Hver Dag de stryge maae.
- 23 |A:140| Nu strængdes Folkets Plage,
Nu voxde deres Nød,
Og under Graad og Klage

De ønskede sig kun Død.

24 Det maatte Moses volde,
Han sine Hænder vreed,
Og skulde dem dog folde
For Gud i Ydmyghed.

25 Guds Viisdom er en Gaade,
En Løngang er Hans Vei,
Men evig er hans Naade,
Hans Løfter glippe ei!

11

Frit efter 2 Moseb. 1. Josephus og Herodot.

No. 30¹².

1 |VU:43|GSV:87| Ægypten var plaget saa saare,
Men Pharaos trodsed endnu,
Den stolte, haardnakkede Daare
Kun folde for Ydmyghed Gru.

2 Den Herre, som Israel frelste,
Med Moses da sendte dem Bud;
Han sagde til alle de Ældste:
Jeg skal eder hilse fra Gud.

3 |A:141| Et Lam skal for Husene bløde,
Til Minde, til Tegn og til Bod,
Dørstolperne skal males røde
Med Lammets uskyldige Blod.

4 |VU:44| Udeelt og uknækket I stege
Et Lam for hvert Huus under Tag,
Med Urterne beske og blege,
Og ei efter Mundenes Smag!

5 Og æder det saa med hverandre,
Opreiste, i Pillegrims-Dragt,
Beredte til brat at udvandre,
Med Himmels Herre i Pagt!

6 Opkiltede om eders Lænder,
Med Saalen til Fod bundet fast,
Med Stavene i eders Hænder,

- Lad Nadveren nydes i Hast!
- 7 Døds-Engelen gaaer giennem Landet
Med Seglen ved Midienat,
|GSV:86Hvor Stolpen er ikke blodrandet,
Der blegner en Dødelig brat.
- 8 Ægypten skal føle hans Vælde,
Hvis Folk man paa Nakke har traadt,
Alt Førstefødt skal det undgiælde,
Afguderne blive til Spot.
- 9 **|A:142**Det skedte i Nilstrømmens Dale,
Afsjælet alt Førstefødt laae,
Fra Kronprinds i Høieloftssale
Til Drengen og Kalven paa Straa.
- 10 Da blev der stor Jammer og Kvide,
Alt Folket foer op med et Skrig,
Og Pharao fik det at vide,
Der laae i hver Hytte et Lig.
- 11 Da maatte hans Hovmod vel falde,
Da bæved Steenhjertet i Bryst,
Han *Moses* og *Aron* lod kalde,
Han talde med skiælvende Røst.
- 12 **|VU:45**Han sagde: staaer op nu saa fage,
Og tager hvad Eder hør til!
Med Fred af mit Land I uddrage,
At dyrke jer Gud, som I vil!
- 13 Med Faar og med Øxne tillige
Uddrager paa staaende Fod!
Velsigner saa mig og mit Rige
Og tørster ei efter vort Blod!
- 14 Ægypterne raabte med Sorgen:
Hvi holdt man paa Eder igaar?
|GSV:89Ak, tøve I her til imorgen,
Da alle vi ligge paa Baar.
- 15 **|A:143**Saa førde Jehovah med Ære
Sit Folk ud af Trældommens Land,
Paa Vei gav sig med deres Kiære
Sexhundredetusinde Mand.
- 16 Med Sølv og med Guld og med Glæde,

De, ved den Almægtiges Haand,
Uddroge fra Mørkhedens Sæde,
Afrystede Trældommens Baand.

17 I Gry under Skyerne hvide
Da sagde de Gosen Farvel,
Der Solen gik ned under Lide,
Da stod de ved Nildalens Skiel.

12

Efter 2 Moseb. 12.

No. 31¹³.

1 |VU:45|GSV:89Pharao sidder i Høielofts-Sal,
Og Rygterne mødes derinde;
Israel vanker i Vildernis-Dal,
Kan Vei eller Sti ikke finde,
|VU:46|Israel haver kun Pose og Stav,
Vader vel seent over vildende Hav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

2 Pharao hører den Tale med Lyst,
Og strax blev der Oprør i Leiren,
|A:144|Kongen, det lyder, vil vove en Dyst,
Hans Guder ham vinke til Seiren,
|GSV:90|De har forvildet Ebræernes Aand,
Giver dem brat i Kong Pharaos Haand.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

3 Det var en stolt og en stadselig Hær,
Og Jorden blev skjult under Vrimlen,
Skindende Hjelme og blinkende Sværd
Man skued som Stjerner paa Himlen,
Heste og Vogne, som svared dertil,
Flyvende Faner og klingende Spil.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

4 Israel hørde nu Lurenes Drøn,
Med Gienskrald fra Bjerge og Klipper,
Saa hørdes Rummel og Klirren og Døn,
Hvad Under, at Modet dem glipper;
Israel havde kun Pose og Stav,
Før sig det røde, det vildende Hav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

- 5 Israel knurrede, til *Moses* det lød
Fra hundredetusinde Munde:
Mener du, Trældom er værre end Død?
Ak, her gaae vi Alle tilgrunde!
Trætte vi gik os med Pose og Stav,
Kun for af Ørken at tigge en Grav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.
- 6 |A:145| Moses dog svarede, fuldvis i sin Sag:
Lad fare al Klagen og Sorgen!
|VU:47| Disse Ægypter, som larme i Dag,
De skal sig ei røre i Morgen,
Tier og troer, og seer paa Hans Værk,
Som er for evig en Kæmpe fuldstærk!
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.
- 7 |GSV:91| Tag, sagde Herren, i Hænde din Stav!
Den gjør Jeg til Israels Vaaben.
Stræk den udover det brusende Hav!
For Folket da Veien staaer aaben;
Pharaos Hjerte Jeg hærder i Barm,
Pharaos Kæmper skal føle min Arm.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.
- 8 Skystøtten op nu fra Strandbredden steg,
Og daled bag Israels-Leiren,
Ei dog et Straas-Bred Kong Pharaos veg,
Forblindet han drømde om Seiren;
Almagten aabned i brusende Hav
Israels Udvei og Pharaos Grav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.
- 9 Pharaos vaagnede ved Midienat,
Og deilig var Maanen oprundet,
Speiderne meldte den Herre da brat,
At Israels Hær var forsvundet;
|A:146| Ved mine Guder, den Rasende svor,
Findes de skal, om til Helved de foer.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.
- 10 Israel stod paa Arabiens Kyst,
Til dem var kun Huulveien lavet,
Rædsel der foer i Ægypternes Bryst,
De vendte sig midtveis i Havet;
Moses da atter udtrakke sin Stav,
Brusende lukkede sig Pharaos Grav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

11 |VU:48|Israel priste den Herre saa høi,
Som har over Dybet at raade,
Spiller med Fiender, som Vinden med Røg,
Og frier sit Folk af al Vaade,
|GSV:92|Aabnede nys i det brusende Hav
Israels Udvei og Pharaos Grav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

12 Bølgen har bruset tretusinde Aar
Og meer over Pharaos-Graven,
Himmelens Gud er i Dag som i Gaar,
Det føle skal Tyrken og Paven;
Derfor i Norden og i Paradis
Gienlyder Israels Sang til Hans Priis.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

13

Efter 2 Moseb. 14.

|A:147

No. 32.

1 |VU:48|GSV:92|Som Solen oprinder morgenrød,
Hvor Himmelens Fugle de sjunge,
Saa Israel steg af Havets Skiød,
Med himmelske Toner paa Tunge:
De sang om Hjelpen i Nødens Stund,
De sang om Veien paa Havets Bund;
Om Konge-Hæren, der sank som Bly,
De kvad i Sky.

2 Da, blegnende for det røde Hav,
Dem rystede Pharaos Lure,
Paa Almagts Ord for *Moses* Stav
Sig Bølgerne reiste som Mure,
I Dybet der blev en Kongevei,
Ægyptens Konge det hjalp dog ei,
For ham kun aabned det røde Hav
En bundløs Grav.

3 |VU:49|Da midtveis i Hav var Kongens Hær,
Som Ørne hans Bannere svæved,
For Torden og Lyn i Morgenskiær
|GSV:93|Dog Kæmperne sittred og bæved,

Da vendtes Vogne, da vakdes Gny,
Da kiendtes *Herren*, da skreges: flye!
Da lukde brat sig for *Moses Stav*
Det røde Hav.

4 Da tabde sig Hyl i Bølge-Brag,
Det gik med Hærskarer tilgrunde;
|A:148Da hilste med Sang den unge Dag
Tihundredetusinde Munde;
Og aldrig glemmes det Morgengry,
Da Folkesangen lød høit i Sky
Til Himmel-Kongen, den Helt saa prud,
Den Guders Gud.

5 Fra Kammer og Kor i Lys og Løn,
Det høres nu klart udsjunget,
At Christus er Guds og *David's Søn*
Af *Abrahams Sæd* udsprunget,
Hans Folk det var, som ved *Moses Stav*
Gik tørskoet over det røde Hav,
Hans Fædre var det, som sang i Kor:
Vor Gud er stor!

No. 33¹⁴.

1 **|VU:49|GSV:93**Kom, lad os synge vor Herre en Sang!
I sin Glands er Han kommet tilsyne:
Rytteren kiæk sig paa Vrinskeren svang,
Lod i Støvet dog brat sig nedlyne.

2 **|VU:50**Gud er vor Styrke og Gud er vort Skjold,
Vore Fædre Ham havde for Øie,
|GSV:94Frelste med Vælde af Fiendernes Vold,
Deres Sønner med Fryd Ham ophøie.

3 **|A:149**Kæmper han knuste med Ord af sin Mund,
Jehovah er et Navn uden Mage,
Pharaos Vogne Han bored i Grund,
Og hans Bærsærker gjorde Han spage!

4 De fik et Bad i den høirøde Sø,
Som for Konger det aldrig var lavet,
Mindes det skal, indtil Skjalde uddøe,
At som Steen de neddukked i Havet.

- 5 Herre! Din Høire kan Ingen modstaae,
Hvem Den saarer kan Ingen helbrede,
Fienderne dine fortæres som Straa,
Thi en Ild er Din fnysende Vrede.
- 6 Havet i Harme Du aandede paa,
Saa det sprængdes i Kongeveis-Dalen,
Bølger paa Bølger optaarnede laae,
Alt som Dynger af Slagne paa Valen.
- 7 Haderen sagde: nu falder mit Rov,
Sønderknuse dem skal mine Arme,
Ras kun, mit Sværd! jeg dig giver Forlov!
Styr i Mag dig paa Moses, min Harme!
- 8 Herre! Du aanded kun let over Sky,
Men i Storm gik dit Bud over Bølge,
Brattere synker i Vandet ei Bly,
End med Kongen hans braskende Følge.
- 9 |A:150Hvem er din Lige, Du Gudernes Gud!
Alle Helgenes Hær Dig tilbeder,
|GSV:95Himlen og Jorden adlyde dit Bud,
Saa Mirakler din Ære udbreder.
- 10 |VU:51Hvo som Dig finder, Dig følger og helst,
Thi hos Dig er den Bangeste rolig,
Trofast Du fører det Folk Du har frelst,
Saa de naae til Din hellige Bolig.
- 11 Hedninger hørde dit Rygte med Gru,
Paa Philister kom Veerne bittre,
Edom og Moab sig ruste vel nu,
Under Brynje dog Hjerterne sittre.
- 12 Slaae Du dem alle med Rædsel og Frygt,
Lad dem føle Din Kraft og forstenes!
For deres Aasyn da vandre vi trygt,
Giennemgangen os ikke formenes.
- 13 I det forjættede Land før os ind
Med en Glands, som fordunkler al Glimmer!
Plant vore Stammer paa Himmelbjergs Tind!
Reis Din Throne iblandt dem for immer!
- 14 Da skal det mindes: hvor Pharaos sank,
Hest og Vogn blev i Dybet begravet,
Israel vandred som Skystøtten rank,

Han gik tørskoet paa Bunden af Havet!

14

Moses Lovsang efterlignet.

|A:151

No. 34¹⁵.

1 |VU:51|GSV:95 *Jehovah* nedfoer fra det Høie
Og talde fra *Sinai's* Top,
|GSV:96 Som Lyn var Hans Dragt for hvert Øie,
Hans Røst var som Tordenens Brag.

2 Forneden stod Folket i Skare,
De bæved, og Sinai med,
Dem tykdes, det var med Livsfare,
De lytted til Guddommens Røst.

3 |VU:52 Grandgivelig Alle de hørde:
See, Jeg er *Jehovah*, din Gud,
Som dig af Ægypten udførde,
Paa fremmede Guder slaae Vrag!

4 Fra Himlen og Jorden og Havet
Du laane ei Billed af mig,
Udhugget, ei heller udgravet,
Til Knæfald og Dyrkelse vrang!

5 Saa nidkiær er Jeg for min Ære:
Hvor Afguder stjæle min Priis,
Skal Ætten Misgjerningen bære
Alt ud over tredie Ledd.

6 Mod dem, som Mig elske og lyde,
Jeg er dog saa mild og saa from,
|A:152 Jeg Børnene lader det nyde
Endogsaa i tusinde Ledd.

7 Det Navn, hvormed Jeg mig har nævnet,
O giækkes dog aldrig med det,
For tænk ei, det bliver uhævnet
At spille med Guddommen Giæk!

8 Min Hviledag hellig du holde
Hver Løverdage, kom det ihu!

- |GSV:97| Med Tak dine Hænder du folde,
Og hvile fra Verdens Uro!
- 9 See, Himlen og Jorden og Havet
Jeg skabde i Dagene sex!
Jeg saa det i Verden har lavet,
Alt Arbeid kan endes i dem.
- 10 Din Fader og Moder du ære!
Din Velfærd beroer derpaa,
Saa skal du livsalig dig nære
I Landet, Jeg Fædrene gav.
- 11 |VU:53| Ei drage du Blod af din Næste!
Hans Ægteviv røre du ei!
Og stjæl ei hvad han har til Bedste!
Og lyv ingen Brøde ham paa!
- 12 Misund ikke Fyrsten hans Rige,
Ei Nogen hans Huus eller Gaard,
|A:153| Hans Hustru, hans Karl eller Pige,
Hans Dyr eller Nogetsomhelst!
- 13 Guds Røst var som Himmelens Torden,
Med Klang dog som klarest Basun,
Med Gienskrald det dundred i Jorden,
I Flamme stod Sinais Tind.
- 14 Da rystede Folket som Løvet,
De flygted med Iil og med Skrig:
Ei Tordneren tale til Støvet,
Vi knuses, vi kvæles, vi døe!
- 15 O *Moses!* en Mægler du være
Imellem Jehovah og os!
|GSV:98| Hans hellige Lov du os lære!
Dit Bud vil vi lyde som Guds.

15

Efter 2 Moseb. 19 og 20.

No. 35¹⁶.

- 1 |GSV:98| Da Soel gik ned i Banke,
Stod Maane op med Ring,

- Som Myg sig brat da sanke,
Man saae et Folke-Thing.
- 2 De Speidere, udsendte
Fra Kades-Barnea,
|A:154Nu Løfte-Landet kiendte,
Og nys de kom derfra.
- 3 Det var i Høstens Dage,
Det var en Aften kold,
Fra Reisen kom tilbage
Til Leiren alle Tolv.
- 4 Det rygtedes paa Timen,
Og da blev der en Jagt,
En Støien og en Stimen:
Hvad Nyt de havde bragt?
- 5 I fyrretive Dage
De reiste Landet rundt,
Kom Alle frisk tilbage,
Saa Landet var nok sundt.
- 6 De to var om at bære
Vindruer paa en Stang,
|GSV:99Saa Landet maa nok være
En deilig Solskins-Vang.
- 7 Men hvad er det saa mere?
Og hvad Slags Folk er der?
Og er de mange Flere
End vores Ungkarls-Hær?
- 8 Det vilde Alt man vide,
Og meget meer endnu,
|A:155Og høre det itide,
Mens ret de kom ihu.
- 9 Tilpas fortælle kunde
Kun *Falte*, han var slem,
Det var i Alles Munde:
Hans Ord har Fynd og Klem.
- 10 Han paa sin Ræve-Hale
Slog Krøller mangelund,
Han kunde Folk bagtale
Og giøre faver Mund.

- 11 Han sagde: sødt at mindes
Et saa velsignet Land,
Hvis Mage neppe findes
Fra Flod til vilden Strand.
- 12 I selv kan see paa Druer,
Paa Figener, paa Alt,
Vi havde hvad os huer,
Naar i vor Lodd det faldt!
- 13 Men det er svart at giæste
De store Folkefærd,
|GSV:100Som har med Guld til Bedste
Fuldgode, skarpe Sværd.
- 14 Vi saae forvovne Kroppe,
Som Bjerger kom de frem,
|A:156Saa kun som en Græshoppe
Jeg var mod En af dem,
- 15 Vi hørde deres Lure,
Det var som Tordenbrag,
Og deres Borge-Mure
Kan staae til Dommedag.
- 16 Paa Bjerget og i Dalen,
Og ved Jordanens Bredd,
Var Folk af samme Alen,
Ei til at giækkes med.
- 17 Thi lad af vore Tanker
Os slaae det skønne Land,
Med Roser og med Ranker,
Og Folk som Havets Sand!
- 18 Med Himlen har vi Pagten,
Med Verden har vi Kiv,
Den er os over Magten,
Det koster os vort Liv.
- 19 Saa talede den Snilde,
Stadfæstede de Ni,
Kun To af Tolv ei vilde
Med Skarnet stemme i.
- 20 Og Mængden fulgde Hoben,
De fleste Stemmer gjaldt,
|A:157|GSV:101Med Huien og med Raaben

De overdøved Alt.

21 For Graaden og for Sukket,
For Hyl og Raseri,
Ei blev et Øie lukket,
Før Natten var forbi.

22 Det lød med Skrig og Klage:
Hvi skal vi komme her
Saa ynkelig af Dage
Ved grumme Fienders Sværd?

23 Ak! vore Kvinder kiære,
Og vore arme Smaa,
Til Spot og Rov skal være
For Jette-Styrken raa!

24 O, gid vi dog var døde
Ved Nilens grønne Bredd,
Gid før i Ørken øde
Vi fandt vort Leiested!

25 Men kom og lad os keise
En bedre Høvedsmand!
Thi bedst er Vendereise
Fra vilde Jetters Land.

26 De som var Faa med Ære
Det bedste Raad dem gav:
|A:158At tænke paa Guds Hære
Og paa det røde Hav;

27 *Jephunnes* Søn den Ene,
Den Anden *Josva Nuns*,
|GSV:102Med haarde Kampestene
Ei kunde staae til Munds.

28 Med Skyen fra det Høie
Nu Herren daled ned,
I hele Mængdens Øie
Da skar Hans Herlighed.

29 Det lød i Toner stride:
End raser Israel,
Vil paa mit Ord ei lide,
Nu slaar Jeg dem ihjel.

30 Mit Folk sig ei vil skamme,

Forsmaaer min Haand og Vei,
Af Moses Huus og Stamme
Et Bedre skaber Jeg.

- 31 Men Moses for de Arme
Da bad saa mindelig:
Nei, Gud sig dog forbarme!
Du er paa Naade rig.
- 32 O! kom ihu: Din Ære,
Dit Navn, din Helligdom
|A:159Blandt Hedninger de bære,
Det taler Verden om!
- 33 Hvis Folket Du udsletter,
Du føler intet Savn,
Men Dværge da som Jetter
Bespotte vil dit Navn.
- 34 At Du dem slog i Ørken,
Vil gaae fra Mund til Mund,
|GSV:103Som om Du mangled Styrken
Til hvad Du loved rund.
- 35 Det lød i Toner milde:
Velan! din Bøn er hørt,
Din Tro paa Naadens Kilde
Den har mit Hjerte rørt:
- 36 Men de, som mig har lastet,
Og saae dog mine Tegn,
Til dem er Graven kastet
I Ørkens vilde Egn.
- 37 De Smaa kun og de Spæde,
Som ei min Pagt forstod,
Fuldvoxne skal med Glæde
Gaae over Jordans Flod!
- 38 De Ti, som daared Hoben,
De fik en hastig Død,
|A:160De To stod Veien aaben,
Hvor Mælk og Honning flød;
- 39 De skulde Lønner smage,
For dem med gode Kaar
Som fyrretive Dage
Gik fyrretive Aar!

No. 36.

- 1 |VU:57|GSV:120 Moses var gammel, af Verdens Uro
 Var han kied, og af Ondskabens Pile,
 Sex Snese Aar blev den Arbejder tro,
 I den Syvende gik han til Hvile.
- 2 Ørken laae bag ham, udbredt for sit Blik
 Saae han Landet fra Jordan til Havet,
 Korteste Vei han til Fædrene gik
 Paa en Sti, som for Engle er lavet.
- 3 |VU:58 Prøvet tilgavns, siger Aanden forsand,
 Er kun den, som faaer Priis af vor Herre,
 |GSV:121 Moses det fik, den taalmodige Mand,
 Saa for ham ingen Djævel kan spærre.
- 4 Ansigt til Ansigt han talde med Gud,
 Som en Mand under Sol med sin Næste,
 Da fra Guds Herlighed Straalen gik ud
 I hans Aasyn med Glands sig at fæste.
- 5 |A:161 Derfor han gik giennem Verden med Slør,
 Alt paa Jorden med Himlen forbundet,
 Ikkun paa Skrømt den Forklarede døer,
 Intet Under, hans Grav blev ei fundet.
- 6 Himmerig vis, han paa Bjerget opsteg,
 Hvor ham ventede lyse Udsigter,
 Lovet af Ham, der, om Klipper end sveg,
 Saa dog aldrig i Evighed svigter.
- 7 Herlig han endte sin Pillegrimsfærd
 Over Toppen af Gileads Høie,
 Kanaan dog, skiøndt han kom det saa nær,
 Han kun maalde med funklende Øie.
- 8 Vidunder-Staven, som var i hans Haand,
 Han misbrugde engang i sin Vrede,
 Som ikke Nok var Guds Ord og Guds Aand
 Til af Klippen et Væld at udlede.

- 9 Klippen han slog, og den sprudede Vand,
Ei til Guds men til Kunstnerens Ære,
Derfor ei heller til Kanaans Land
Maatte Fod over Jordan ham bære.
- 10 Høit han opfoer, men Aarhundreder svandt,
Før det undtes ham *Thabor* at giæste,
Hvor med *Elias* den Herre han fandt
Som i Ørken ham kaldte sin Næste.
- 11 |VU:59|GSV:122Moses nu lever i Himmerigs Sal,
Er med *Jesus* opreist og forklaret,
|A:162Navnet og lever i Jorderigs Dal,
Har det brusende Hav overfaret.
- 12 Moselovs-Christne er ei i Guds Aand,
Kan i Kirken med Fynd ikke roses,
Men som en Engel med Pennen i Haand
Var dog *Luther* en *Christelig* Moses.

No. 37¹⁷.

- 1 |VU:59|GSV:122Hører Seer-Skjaldens Ord,
I høie Himmel-Sale!
Lyt til mig, Du skønne Jord,
Og hør hvad jeg vil tale!
- 2 Fald, mit Billedsprog, som Regn,
Som Dugg til Blomster-Kiæden!
Fald som Snee i Frostens Egn
At skjule Vinter-Sæden!
- 3 Herrens Navn er Sangens Rod,
Hans Priis er og dens Kierne,
Som en Lygte for Hans Fod
Kun tindrer hver en Stjerne!
- 4 Sandhed er Hans Heltedaad,
Hans Vei, det er den rette,
Kiærligt er hans Klogskabs-Raad,
Han kan ei falsk forjætte.
- 5 |A:163|GSV:123Børn af Ham! hvi synde I?
Er det ham Tak at yde!
Kringel-Vei er eders Sti,

- Mangfoldig eders Lyde.
- 6 |VU:60| Herrens Folk! vend om, bliv klog!
Din Daarskab du forsage!
Gud er jo din Skaber dog,
Din Fader alle Dage.
- 7 Arilds-Tiden kom ihu,
Og Slægterne i Følge!
Fædrene udfrittede du!
De vil ei Sandhed dølgge.
- 8 Adams Børn afdeelte Han,
Som har for Alt at raade,
Skiænkede Lykke, skiftede Land
Alt af sin Gunst og Naade!
- 9 Mangt et Rige stort og stolt
Fik Engle med det Samme,
Herren selv sig forbeholdt
Kun *Jakobs* Huus og Stamme.
- 10 Nøies vilde naadig Han
Da med et Folk i Ørken,
Hvor kun Tørst i hede Sand
Der voxte kan for Tørken.
- 11 Der Han i dets Midte treen,
Og blev dets Foster-Fader,
|A:164| Tog det som sin Øiesteen
I Agt paa alle Stader.
- 12 |GSV:124| Som paa Vagt en Konge-Ørn
Sig om sin Rede svinger,
Bærer sine spæde Børn
Paa vidtudbredte Vinger;
- 13 Saa Han vogtede Israel,
Og bar ham over Bjerge,
Kaldes maa med Ret og Skiel
Hans Leder og hans Værge.
- 14 |VU:61| Ikke dog i Ørkens Sand
De skulde Bopæl fæste,
Reisen gik til Ønskets Land,
Hvis Jord var af den Bedste.
- 15 Ax og Vippe der de fandt,

- Som vented kun paa Riven,
Ned ad Klippen Honning randt,
Og Bjerget bar Oliven.
- 16 Mælk og Smør gav Kiør og Faar,
Og Lammene var fede,
Kid og Kalv med glatte Haar
Til Giæstebud var rede.
- 17 Drue-Blod af Ranken sprang,
Og Hvede-Brød af Straaet,
Klart det meldte Frydesang,
At Ønsket var opnaaet.
- 18 |A:165|Yndlingen, som Mælk og Blod,
Forkiælet blev da fage,
Ilde bar med Overmod
Han sine gode Dage.
- 19 |GSV:125|Israel blev feed og kaad,
Sin Skaber han forgiætted,
Frelseren med Heltedaad
Af Hjertet han udslettet.
- 20 Andre Guder splinternye
Begyndte de at dyrke,
Vraged Herren over Sky,
Hans Lov, Hans Ord og Styrke.
- 21 Han dem avled og opdrog,
De kosted vaagne Nætter,
Dog de ham i Veiret slog,
Paakaldte onde Vætter!
- 22 |VU:62|Som en Fader vorder vred
Paa Døttre og paa Sønner,
Naar hans ømme Kiærlighed
De kun med Utak lønner;
- 23 Herren sagde vred: o vee!
Jeg vil dem Ryggen vende,
Snart de skal da faae at see,
Hvor daarlig det vil ende.
- 24 Hjerte-Sorg af Børn utroe
Jeg har foruden Brøde,
|A:166|Men af Vanart Torne groe,
De lære dem at bløde.

- 25 Skabe de af ingen Ting
Sig *Guder* mig til Kvide,
De for *Folk* af ingen Ting
Sig skal i Læben bide.
- 26 |*GSV:126*Drilles Jeg, som Intet værd,
Af dem med Afguds-Vrimlen,
Jeg et aandløst Folkefærd
Optage vil til Himlen.
- 27 Vreden min er som en Ild,
Den Jord og Himmel tænder,
Bryder ud af Bjerge vild,
Og Bølgerne opbrænder.
- 28 Mine Pile som en Sky
Dem skal om Øren suse,
Spørges skal Ulykker nye
Hver Dag i deres Huse.
- 29 Sult og Sot i deres Land
Skal blege Kinder røde,
Tiger-Klo og Edder-Tand
Dem skal paa Veien møde.
- 30 |*VU:63*Segne skal for Odd og Egg
I aaben Mark Fuldmange,
Blegne skal og døe af Skræk
I Kamrene de Bange.
- 31 |*A:167*Barnet ved sin Moders Bryst,
Og Oldingen ved Staven,
Stærk og Svag i Vaar og Høst,
Er lige nær ved Graven.
- 32 Paa mit Ord, af Folke-Lag
Jeg vilde dem udslette,
Deres Navn og Fødselsdag
De skulde selv forgiætte,
- 33 |*GSV:127*Naar ei til min Spot og Harm
Det kom i Folke-Munde,
At for Fiendens Kæmpe-Arm
Min Yndling gik tilgrunde!
- 34 Derfor, trøst dig, Israel!
Er dine Fiender grumme,
Paa det Dybe, til dit Held,

- De er som Dyr saa dumme.
- 35 De ei see, den Sag er reen,
At deres Kraft ei klækker,
Tusinder kun flye for Een,
Naar Himlen dem forskrækker.
- 36 Trøst dig meer, mit Folk, endnu,
Naar dine Fiender braske!
Deres Styrke, kom ihu,
Er dog kun Støv og Aske!
- 37 Deres Hellig er jo søgn,
Trods Lamperne, de tænde,
|A:168 Deres Guder er jo Løgn,
Trods Røgelsen, de brænde!
- 38 **|VU:64** Med sin Rod i Sodoms Grav
Og i Gomorras Emmer,
Ranken ved det døde Hav
Sin Jordbund ei beskæmmer:
- 39 Deres Drue leversød
Er Galde dog i Grunden,
Deres Viin, saa hvid og rød,
Kun Skum af Slange-Munden.
- 40 **|GSV:128** Den Forstand paa Tidens Tegn
Det er en Skat paa Rente,
Deres Fod i Mørkheds Egn
Skal snuble før de vente.
- 41 Tiden rinder, Timen slaaer,
Giengiældelsen skal komme,
Sandhed Undergangen spaaer,
Thi rette er Guds Domme.
- 42 Himlens Herre da sin Trøst
Skal over Folket aande,
Raade Bod paa deres Brøst
Og Bod paa deres Vaande.
- 43 Hjælpeløse findes de,
Og selv de Intet mægte,
Ynk det er for Gud at see
Paa Veien dem forsmægte.
- 44 **|A:169** Da tiltaler Han igien

- De Bange og de Matte:
Hvor fløi nu de Guder hen,
Til hvem I Liden satte?
- 45 Hjordens Fedme, Druens Blod,
I offred dem til Ære,
Røre Haand de nu og Fod
For eders Skjold at være?
- 46 |VU:65| Gud er Jeg i Gry og Kveld,
Skal Jævning aldrig møde,
Jeg er Den, som slaaer ihjel,
Og vækker op af Døde!
- 47 |GSV:129| Lægedom for alle Saar
Jeg har mit Folk at give;
Af min Haand og af min Gaard
Skal Ingen dem udrive.
- 48 Fingrene Jeg rækker op,
Til ved min Haand at sværge:
Lever Jeg, mod hver en Trop
Jeg skal min Odel værge!
- 49 Ja, for Sagn skal times Syn,
Hvor Haand i med Jeg tager,
Blinke skal og slaae som Lyn
Det Sværd, som Jeg uddrager.
- 50 Fienden i sin egen Stil
Da til min Ære kvæder:
|A:170| En Blod-Igel er Hans Piil,
Og Sværdet en Kiød-Æder.
- 51 Fuld Betaling af min Haand
Skal Fiender alle have:
Bane-Saar og Trælle-Baand
Til Høie og til Lave!
- 52 Himmel! vær Hans Glædes Tolk!
Nedknæler, Engle-Hære!
Fryder eder med Hans Folk,
I Hedninger livkiære!
- 53 Børne-Flok af Gud! fat Mod!
Reis Hoved dit iveiret!
Hevnet er alt Broder-Blod,
Din Fader, Han har seiret!

54 |VU:66|GSV:130Avinds-Manden, sat i Band,
Skal sig ei meer ophøie;
Renses skal Guds Folk og Land
Og blomstre for Hans Øie!

55 |GSV:XXVIII|Svane-Sangen, himmelsød
Paa Moses Engle-Tunge,
Svagt, som den i os gienlød,
Med Haab vi eftersjunge.

17

Efter 5 Moseb. 32.

|A:171 |GSV:103

Guldkalven.

No. 38¹⁸.

- 1 Da *Moses* ned ad Bjerget steg,
Med Himmelbrev ihænde,
|GSV:104|Da hørdes Sang og Strængeleg,
Men dog ei klart at kiende.
- 2 Da sagde *Josva*: er det Krig,
Saa unde Gud os Seiren!
Han tænkte dog saa hemmelig,
Der Oprør var i Leiren.
- 3 Men *Moses* vidste godt Beskeed,
For *Herren* var hans Næste,
Sørgmodig svared han og vred:
Ja, Krig var nu det Bedste;
- 4 Det er dog ikke Vaabengny,
Som nu for Øret ringer,
Ei Angest-Skrig af Folk som flye,
Ei Seiers-Tonen skinger;
- 5 Det er Spilop til Springe-Dands,
Og Trallen af de Stolte,
Et kort Farvel til Vid og Sands,

- Og Brøl af Drukkenbolte!
- 6 Med Lovens Tavler i sin Haand,
Vor Herres Runestave,
|A:172Han dybt sig græmmed i sin Aand,
For Folket var af Lave!
- 7 Da *Moses* gik paa Bjerget op
I Løn med Gud at tale,
I Leiren hver forvoven Krop
Fik Mod paa at befale.
- 8 De bralled op og brugde Mund
Paa hvem for spag de kiendte,
|GSV:105Men holdt dog Styr en liden Stund,
For *Moses* var ivente;
- 9 Men da de saae det næste Ny,
Og han kom ei tilbage,
Da slog de Kneps, da blev de kry,
Og værre alle Dage.
- 10 I Spidsen for den store Hob,
De *Arons* Telt omringed,
Med Støi og Larm, med Skrig og Raab,
Og Landserne de svinged.
- 11 De sagde kort og godt paa Trods:
Vil for en Præst du skride,
Giør Guder, som kan gaae for os,
Og være paa vor Side!
- 12 Da tænkte *Aron*: jeg med Vid
Skal til Fornuft dem bringe,
Han svared: Kvinder! kommer hid
Med eders Øren-Ringe!
- 13 **|A:173**Af dem jeg skabe vil en Gud,
I veed hvor han har hjemme,
I veed, han kan gaae ind og ud,
Naar ei han er i Klemme.
- 14 Ved Lyden af de første Ord
Blev alle Øren døve,
En Regn af Ringe faldt paa Jord
For Guddoms-Værk at øve.
- 15 Af dem en Kalv blev støbt med Skiel,

Og *Aron* tog til Sproget:
|GSV:106| Seer du de Guder, Israel,
Som brød Ægypter-Aaget!

16 I Morgen er det *Herrens* Fest,
Som gav ifjor os Loven,
Paa Kalven bydes I til Giæst,
Saa offre I vel Boven!

17 Ved Lyden af de første Ord
Blev alle Øren døde,
For Gude-Kalven brat et Chor
Sang Kvinderne til Prøve.

18 Og i det næste Morgengry
Var alle Mand paafærde,
Og Fryden over Guddom ny
Man saae i hver Gebærde.

19 Vel *Aron*, som *Jehovahs* Præst,
Ham nævnede for Vrimlen,
|A:174| Og offred paa den høie Fest
Til Ham, som gjorde Himlen;

20 Forgiæves paa den gamle Fod
Dog *Aron* tog til Orde,
De Alle saae hvor *Kalven* stod,
Men ei hvad Præsten gjorde.

21 Da Øiet var af Stirren træt,
Og Fingren af at pege,
Al Hoben aad og drak sig mæt
Og stod saa op at lege.

22 De sang i Skifte, sang i Chor,
De dandsede i Kiæde,
|GSV:107| De loe og talde Gammens-Ord,
Det var en Hjertens-Glæde.

23 I samme Stund kom Moses ned,
Et Storhav i ham bruste,
Han Tavlerne mod Klippen stred,
Saa de laae sønderknuste.

24 Han slog i Kredsen ned som Lyn,
Guld-Kalven, overhalet,
Før Nogen paa den fæsted Syn,
Var knust som møllemalet.

- 25 Saa Israel som Støv paa Vand
Det i sig maatte drikke,
Den Gud, som slog Ægypti Land
I Ørken kiendtes ikke.
- 26 |A:175| For Folket bad Guds fromme Ven:
"Betragt som Een os begge!"
Og kun de stolte Gierningsmænd
Nedlyned Sværdets Egge.
- 27 Guld-Kalven spøged dog endnu
I mangen Daares Hjerne,
Jeroboam den kom ihu
Paa Trods i Tider fjerne!
-

18

Efter 2 Moseb. 32.

|GSV:107|

Korah, Dathan og Abiram.

No. 39¹⁹.

- 1 |VU:53| Thronen under Cherubimer,
Arken under Kirke-Telt,
|GSV:108| Efter Syn paa Himmel-Bjerget
Havde bygt den gamle Helt,
Som af Ælde stod ubøiet,
Med Guds Ild i Øiet.
- 2 |VU:54| Han i fyrretive Dage,
Som en Giæst paa himmelsk Grund,
Leved, uden Mad og Drikke,
Kun paa Ordet af Guds Mund,
Skued Alt hvad Støv kan taale:
Herrens Nakke-Straale!
- 3 |A:176| Blændende var Efterglandsen,
Ægte og ufalmelig,
Maatte for det grove Øie
Under Forhæng skjule sig,
Var af Syn da som af Sinde
Hos de Sjæleblinde.

- 4 Tjene skulde *Levis* Stamme
Ved den store Helligdom,
Aron og hans Æt dog ene
Præste-Embedet tilkom;
Deres Mund, som Herren vilde,
Gik for *Lysets* Kilde.
- 5 De blev salvet og indviet,
Smykket og med Klædning prud,
Hvor Guds Herlighed fremskinned,
Ene de gik ind og ud,
Baded deres Blik i Solen
Over *Naadestolen*.
- 6 *Korah, Dathan* og *Abiram*
Satte mod Guds Orden Trods,
Gik med *Moses* skarpt irette,
|GSV:109Raabde: du forhaaner os;
Eens vi alle randt af Rode,
Er og ligegode.
- 7 Helligt er jo hele Folket,
Midt iblandt os Herren boer,
Hvem er I, som her alene
|VU:55Føre vil det store Ord!
|A:177Dufter sødt fra *Jakobs* Hænder
Kun hvad *Aron* tænder?
- 8 Det var *Korahs* Oprørs-Tale,
Bag ham stod en vældig Hob,
Stormænd alle, tyve Tylter,
Stemmed i med Gny og Raab:
Korahs Ord paa Folkets Vegne
Er som vore egne.
- 9 *Moses* dog ei løfted Sløret
For sit Ansigts Herlighed,
Men hans Læber kyssed Støvet,
Tav med hvad hans Hjerte leed,
Sagde: stille, Brødre mine!
Herren kiender Sine.
- 10 Kommer stille hid i Morgen,
I, som larme høit i Dag,
Gjører Røgelse for Altret,
Om I kan, til Guds Behag!
Hellig er, trods Drøm af Daarer,
Kun hvem Han udkaarer.

- 11 Næste Morgen Tylter tyve
Lagde Røgelse paa Glød,
Aron og med Sønner sine,
Duften syndes lige sød;
|GSV:110*Dathan og Abiram* Seiren
Raabde ud i Leiren.
- 12 **|A:178**De ei kom, da *Moses* kaldte,
Svared kun med Haan og Spot:
Flyder her ei Melk og Honning!!
Er ei Landet fedt og godt,
Som han loved os, med Hvilen,
Da vi sad ved *Nilen*!!
- 13 **|VU:56**Han sig nu til dem umaged,
Raabde dog hvert Sted, han kom:
Bort fra disse haarde Halse,
Vil I undgaae deres Dom!
De blev ene, slog dog atter
Op en Skogger-Latter.
- 14 *Moses* stod i Folkets Midte,
Raabde ud med Fynd og Klem:
Er det Gud, de har bespottet,
Dybet skal opsluge dem,
Døe de kun, som Andre daane,
Drenge *mig* forhaane!
- 15 *Moses* tav og Folket sittred,
Jorden brast i samme Stund,
Under dem, som trodsed Himlen,
Helhjem vidt oplod sin Mund,
Svælget over dem sig lukked,
Og Guds Engle sukked.
- 16 Ild udfoer fra Herrens Alter,
Slog i Bue ned som Lyn,
|A:179*Korah* med sin Offer-Skare
Tabde baade Sands og Syn,
|GSV:111Styrted alle blaa og sorte
Ind ad Dødens Porte.
- 17 Kvalt var Knurret mod Guds Orden,
Og mod *Arons* Præstekald,
Dæmpedes dog ei tilfulde
Selv ved Lig i Tusindtal;
Folket skuled, om ei mukked,
Moses bad og sukked.

18 Til sin Tjener Herren taled,
Sagde: tag dig Sorgen let!
Tag en Stav for hver en Stamme,
|VU:57Arons Stav for *Levis* Æt,
Mærk dem klart med Tegn og Navne!
De skal Knurret tavne.

19 Stave tolv blev lagt paa Arken,
Mærket efter Alles Sind,
Elleve den næste Morgen
Fandtes som de lagdes ind,
Arons blomstred, godt i Grøde,
Bar og Mandler søde!

20 *Arons* Stav blev lagt i Arken,
Til et Tegn og Vidnesbyrd
Om Guds Vei og om Guds Orden,
Visdom dyb og Sandhed dyr:
Himmel-Storm i Jordens Leire
Føder Helved-Seire.

21 |A:180*Bogen* over alle *Bøger*
Blomstrer saa den Dag idag,
Bærer søde, modne Mandler
Efter Kirke-Folkets Smag,
Aandens Bog-Stav er en Pave
Mellem alle Stave!

19

Efter 4 Moseb. 16.

|GSV:112

Bileam.

No. 40²⁰.

1 Kong *Balak* han sendte sine ridende Bud,
Over Mark, over Flod, over Hede,
En Spaamand, som tjende den stærkeste Gud,
Skulde de i al Verden oplede.

2 Der leved en Spaamand i Flodernes Land,
Og ved ham turde Ingen sig ligne,

- Hans Syner var store, hans Spaadom var sand,
Lige stærk til at bande og signe.
- 3 Kong Balak han sad i sit gyldne Palads,
Utaalmodig i Uger og Dage,
Og bedre det blev ham dog ikke tilpas,
Da hans Bud kom alene tilbage.
- 4 Vi kom til den hellige Bileams By,
Sagde han, som var vant til at tale,
Som han ingen Spaamand er kommet i Ry,
Over Alt har hans Gud at befale!
- 5 |A:181| Vi bar ham din Hilsen, din Skiænk og dit Bud,
Og ei glemde vi Godt ham at jætte,
Ifald han i Pagt med den stærkeste Gud
Vilde Israels Yngel bandsætte.
- 6 I Kveld vi ham giæsted, i Gry vi opstod,
Ikke bedre han vilde os svare,
End sige, hans Gud ham slet ikke tillod
Til Kong Balak i Moab at fare.
- 7 Kong Balak han maatte det bedre forstaae,
Ei for kostbart er Noget til Hove,
|GSV:113| Og Bud, som end høiere vare paa Straa,
Skulde meer baade give og love.
- 8 Profeten de fristed, han Munden tog fuld,
Men han var dog paa farlige Veie:
Og bød mig Kong Balak end Bjerge af Guld,
Min Guds Ord kan jeg ikke fordreie.
- 9 Dog fristed den Spaamand sin Herre og Gud,
Han i Himlen ei lader sig spotte,
Paa Spørgsmaal: maa jeg overtræde dit Bud?
Kom et spottende Svar, som der maatte.
- 10 I Drømme den Spaamand da hørde en Røst,
Som naar Sangværk i Himmelen spille,
Kong Balak du giæste, naar selv du har Lyst!
Tal mit Ord! med dit Eget ti stille!
- 11 I Fyrster fra Moab! nu op og afsted,
Saa ei Raa skal paa Veien jer hinde!
|A:182| Min Gud det tillader, jeg brat følger med,
Naar opsadlet er min Aseninde.

- 12 Profeten drog frem ad Fordærvsens Vei,
En Guds Engel ham den vilde spærre,
Han mærked det vel, men han ændsed det ei,
Saa hans Vidskab kun Ondt gjorde værre.
- 13 Hans Mule blev sky for det blinkende Sværd,
Dreied af for den truende Fare,
Profeten ei saae, at ham Døden var nær,
Han var hildet i Gierrigheds Snare.
- 14 Hans Mule omsider i Gyden saa smal
Sank i Knæ for den himmelske Kæmpe,
|GSV:114Da blev der paa Skiældsord og Slag ikke Tal,
Hjertets Røst vilde Spaamanden dæmpe.
- 15 Da Herren oplod det Umælendes Mund,
Mulen sagde med Menneske-Stemme,
Hvorfor er min Herre dog ved mig saa ond?
Kan min Tjeneste tro han forglemme!
- 16 Den Spaamand han havde et Hjerte af Steen,
Sagde arrig: mig fattes en Klinge,
Jeg ellers dig kløved, den Regning er reen,
Fra dit Hoved og ned til din Bringe.
- 17 Vor Herre han skærped nu Bileams Syn,
Saa Guds Engel han kiendte med Sværdet,
Da sank han fra Mulen, som truffet af Lyn,
Kun mod Døden var ei han forhærdet.
- 18 **|A:183**Nu stammed Profeten i Angest og Nød:
Jeg var blind, kunde ei dig opdage,
Men spar mig dog nu for en ynkelig Død!
Om du vil, vender flux jeg tilbage.
- 19 Den Engel ham svared: nei, reis nu kun frit!
For dit Liv kan du takke din Mule.
Mit Ord, jeg kun raader, forbland ei med dit!
Ingen Sandhed for Balak du skjule!
- 20 Kong Balak blev glad og Kong Balak blev kry,
Da han hørde, nu kommer den Prude,
Den Seer, af hvem i al Verden gaaer Ry,
Vi er fløiet, Dig ham at bebude!
- 21 Kong Balak han mødte Profeten med Bram,
Ved sit Riges den yderste Ende,
|GSV:115“See jeg gjør Dig Ære, Du gjorde mig Skam”

- Sagde han, lod sin Høihed saa kjende.
- 22 “Stormægtigste Konge! jeg kommer vel nu,
Underdanigst mig for Dig at bøie,
Men alt som den Stærke mig skyder i Hu,
Mine Ord jeg er nødt til at føie.”
- 23 Om Morgenens tidlig, da Solen stod op,
Alle Høvdinger Seeren mødte,
Kong Balak ham førde til Baalhøiens Top,
Det var Stedet for Afgudens Støtte.
- 24 Fra Høiden alt skimted Man Israels Leir,
Byg mig Altere syv, sagde Skjalden,
|A:184Til Guden, som raader for Lykke og Seir,
Bringer Kalve og Vædre fra Stalden!
- 25 Nu kappedes hver om at lyde hans Bud,
Ogsaa Kongen sig lod det befale:
Staae Vagt, mens afsides jeg møder min Gud,
Forespørger mig hvad jeg skal tale!
- 26 Profeten han feiled slet ikke for Vid,
Vidste godt hvor om Gud var at lede,
Han sagde: min Skaber! kom naadig, kom blid!
Dine Altere syv er tilrede!
- 27 Sit Ord lagde Gud nu i Bileams Mund,
Sagde: gak og lad Balak det høre!
Han flammedes op i Henrykkelsens Stund,
Kongen var lutter Andagt og Øre.
- 28 Profeten i Aande tog Ordet paa Stand,
Førde Talerne rene og rette:
Kong Balak mig kaldte fra Flodernes Land,
Jakobs-Folket med Fynd at bandsætte!
- 29 **|GSV:116**Kong Balak det vilde, men Gud ikke saa,
Og for Ham er al Trods kun til Latter,
Naar Himmelens Gud ikke siger: du maa,
Aldrig bande kan jeg, saa det batter.
- 30 Det Folk skal Man speide fra Klippernes Top,
Og fra Høiene skue med Glæde,
Det skal ikke regnes i Hedninge-Trop,
Men beskikkes sit eenlige Sæde!
- 31 **|A:185**Udregne ei lader sig Israels Æt,

Ingen tæller hans Tropper tilvisse,
Min Død vorde som de Oprigtiges let,
Ætten min ligne Sæden af disse!

- 32 Saa hvid som en Væg, sagde Landsherren nu:
Hvad er det? alle Guder! jeg gyser;
Til Folket med Fynd at forbande kom du,
Over dem du Velsignelse lyser!
- 33 Al Skylden Profeten da skiød paa sin Gud,
Sagde sledsk: jeg forbanded dem gierne,
Men Spaadommen bryder paa Læberne ud
Efter Synernes Drift i min Hjerne.
- 34 Velan! sagde Balak, det volder maaskee,
Denne Side er ikke den rette;
Til Bavnen hist ovre følg med! lad os see!
Deres Telte staae der ei saa tætte.
- 35 Paa Toppen af *Pisga* sig reiste igien
Herrens Altre med Kalve og Vædre,
Og atter Profeten gik afsides hen,
For om Gud vilde møde ham bedre.
- 36 |**GSV:117**| Sit Ord lagde Gud nu i *Bileams* Mund,
Sagde: gak og lad Balak det høre!
Han flammedes op i Henrykkelsens Stund,
Kongen var lutter Andagt og Øre.
- 37 Profeten i Aande tog Ordet paa Stand,
Førde Talerne rene og rette:
|A:186 Lyt efter, Kong Balak! nu alt hvad du kan!
Det skal dages hvad Gud vil forjætte.
- 38 Tvivlraadig som Mænd er ei Himmelens Gud,
Og hans Trudsler som deres ei tomme,
Men som Han begynder, saa holder han ud,
Hvad Han lover, skal visselig komme.
- 39 Hos Israel skal ingen Kummer slaae Rod
Ingen Trængsel hos Jakob skal trives,
For Herren, hans Gud, vil paa Alt raade Bod,
Af Guds Herlighed Støvet oplives!
- 40 Af Fuglenes Flugt skal Man der ikke spaae,
Og ei spørge sig for hos de Døde,
Men Syn skal for Sagnet der idelig gaae,
Herren melder hvad efter skal møde.

- 41 Som Hvalp af en Løve, saa Folket opstaaer,
Og det voxer paa Jord til Vidunder,
Tænk ei, uden Bytte til Hvile Det gaaer,
Uden Blod af de gabende Vunder!
- 42 Saa hvid som en Væg, sagde Landsherren nu:
Hvad er det? alle Guder! jeg gyser,
Til Folket med Fynd at forbande kom du,
Over dem du Velsignelse lyser.
- 43 |GSV:118| Al Skylden Profeten da skiød paa sin Gud,
Sagde sledsk: jeg forbandet dem gierne,
Men Spaadommen bryder paa Læberne ud,
Efter Synernes Drift i min Hjerne.
- 44 |A:187| Velan, sagde Balak, det volder maaskee,
Denne Side er ikke den rette,
Til Klippen mod Ørken følg med, lad os see,
Om ei der du kan Jakob bandsætte!
- 45 Paa Toppen af *Phegor* sig reiste igien
Herrens Altre med Kalve og Vædre,
Men ikke Profeten gik afsides hen;
Kongen tænkte, nu gaaer det vel bedre.
- 46 Mod Ørken da Bileam vendte sit Blik,
Kasted Øinene frem og tilbage,
Og lytted i Løn efter Seeres Skik,
Over ham kom da Aanden saa fage.
- 47 Profeten i Aande tog Ordet paa Stand,
Han sig brysted af Synerne høie:
Nu Bileam taler, den oplyste Mand,
For det Skjulte er skærpet hans Øie.
- 48 O deilig er, Jakob! din Stavn og dit Sted,
Dit Paulun er en Himmel hernelen,
Din Leir er som Skoven ved Flodernes Bredd,
Og din Arv mellem Cedre Guds *Eden!*
- 49 En Menneske-Søn af din Sæd skal opstaae
Til en Drot over Hedninger mange,
Hans Rige i Vexten skal *Gogs* overgaae,
Spredde Glands over Jorderigs Vange.
- 50 |GSV:119| Den Gud, som dig fried af Pharaos Vold,
Lod Enhjørningens Styrke dig arve,
|A:188| Saa Fienderne dine faae Døden i Sold,

Deres Been dine Pile udmarve!

- 51 En slumrende Løve, opvækker man den,
Med sit Blod man den Vældige mætter;
Velsignet er du og velsignet din Ven,
Og forbandet er hvo dig bandsætter!
- 52 Kong Balak, han slog nu med Armene ud,
Sagde stolt, som en Konge fornærmet:
Jeg vilde dig lønnet, nu lønne dig Gud,
For hvis Stavkarle-Folk du har sværmet!
- 53 Al Skylden Profeten da skiød paa sin Gud,
Og paa Jakobs den tindrende Stjerne,
Som varslede sikkert om Kongen saa prud,
Var Hans straalende Blik i det Fjerne.
- 54 Hans Sang var som Fuglens der flyver i Sky,
Men hans Gang var som Rævens, der lurder,
Hans Øie var klart, som en Speil-Skive ny,
Men hans Pande et Virvar af Furer.
- 55 Retfærdig, han sagde, er Israels Lov,
Kiød og Blod findes dog i hans Leire,
Og bryder han Loven, han bliver til Rov,
Saa med Kvinder du kan ham beseire.
- 56 Forbandet i Israels Lov er den Mand,
Som de Fremmedes Guder mon føie,
De deilige Kvinder i *Midians* Land,
Kan for Kamos²¹ nok Israel bøie!
- 57 **|A:189|GSV:120**Ved Bileams Rænker og Kvindernes List
Mangen Israels Kæmpe vel segned,
Men Midians Døttre og Skalken tilsidst
Ligefuldt dog for Israel blegned.
- 58 Hvad Bileam raadte, blev selv ham til Kval,
Hvor i Dødninge-Lag han nu græder,
Hvad Bileam spaa'de, i Himmerigs Sal
Med Guds Engle alt Israel glæder!
- 59 Saa gaaer det med os, om Guds Aand har vor Mund,
Men den gøglende Verden vort Hjerte,
Da tale vi Sandhed om Saligheds Grund,
Men os selv vi berede kun Smerte.
- 60 I Verden saa tit med et lysteligt Skiær

Leger Skjul dog den sorteste Skygge;
For Bileams Vei sig da vogte Enhver!
Uretfærdigheds Løn er Ulykke.

20

Efter 4 Moseb. 22-25 og 36. 2 Pet. 2.

21

Kamos var Moabiternes Afgud.

|GSV:130

Rachab.

No. 41²².

- 1 Der laae en Stad paa Marken,
Som kaldes Videslet,
Af Roser og af Palmer
Omringet trindt og tæt;
- 2 |A:190 Den laae i *Jordans*-Eggen,
En halv Milsvei derfra,
Og *Jericho* hedd Staden,
Som blomstred deilig da.
- 3 Der laae et Huus ved Volden,
Det hedd "*den røde Snor*,"
Og *Rachab* hedd Værtinden,
Ei med det bedste Ord.
- 4 Men Kvinden havde Hjerte,
Og klare Øine blaa,
Hun havde stærke Drømme
Og dem hun tænkte paa.
- 5 Hun drømde tit om *Moses*,
Og om hans Tryllestav,
Hun drømde tit, hun vandred
Midt i det røde Hav.
- 6 |GSV:131 Hun drømde og forleden,
Hun hørde Herrens Lur,
Og saae ved Klangens styrte
I Gruus den høie Mur.

- 7 Nu kom der i Tusmørket
To Fremmede tilbyes,
De sneg dem ind i Huset,
Før Byen tændte Lys,
- 8 De kom fra *Sittims*-Leiren,
Paa Speideri udsendt,
|A:191Derom blev strax der mumlet,
Og snart blev det bekiendt.
- 9 Det kom for Kongens Øren,
Og da blev der en Jagt,
Ved alle Byens Porte
Man satte dobbelt Vagt.
- 10 I *Rachabs* Huus ved Volden
Der blev da ogsaa ledt,
Og der de laae paa Taget,
Med Hørstraa overbredt.
- 11 De var her, sagde *Rachab*,
Men smutted bort i Hast,
Mit Tag dem ikke skjuler,
Det veed jeg fuldt og fast;
- 12 Men stakket er det siden
Jeg dem for Øine saae,
Langt borte er de ikke,
Det kan I lide paa.
- 13 **|GSV:XXIX**Om I gik ud ad Porten,
Som nys blev lukt i Laas!
De sagtens ned til Floden
Dog sætte deres Kaas.
- 14 Saa tog hun dem ved Næsen,
Og det med faver Mund,
Om Speiderne de ledte
Med Flid i Rosenslund.
- 15 **|A:192|GSV:132**Saa gik hun op paa Taget,
Da Alle var til Ro,
Og vakde op af Dvale
De Ungersvende to.
- 16 **|GSV:XXIX**Nu gode Raad er dyre,
Hun sagde vennehuld,
Min Hjelp jeg dog tilbyder

For Gunst og ei for Guld.

17 Om eders Gud den Stærke
Jeg hørde store Ord,
Han raade skal alene
I Himmel og paa Jord!

18 Man sang alt for min Vugge,
At i det røde Hav
Sit Folk en Vei Han laved,
Kong *Pharao* en Grav!!

19 Og hvad vi veed tilvisse,
Det er ei heller smaat:
For eder maatte bukke
Selv *Basans* Kæmpe-Drot.

20 |*GSV:xxx*For eder Bjerge bæve,
Hvor kan da Byer staae!
Og disse Mure styrte
Jeg alt i Drømme saae.

21 |*GSV:132*Vil I mig *Fred* tilsværge,
Ved eders stærke Gud,

22

Efter Josvab. 2 og Math. 1.